

Kadernota 2024-2027

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Leeswijzer	5
IN VOGELVLUCHT	6
KADERNOTA 2024-2027	16
1 Ontwikkelingen Kadernota 2024-2027	17
1.1 Startsituatie	17
1.2 Gemeentefonds	17
1.3 Bestaand beleid	18
1.4 Nieuw of gewijzigd beleid.....	22
1.5 Eindsaldo Kadernota.....	23
2 Reserves en weerstandsvermogen	25
3 Ontwikkelingen in beleid	26
4 Voorstel aan de raad	62
BIJLAGE I Financiële ontwikkeling.....	63

Inleiding

Voor u ligt de Kadernota 2024-2027. Het college heeft vanuit de ambities in het bestuursakkoord een doorvertaling gemaakt naar het uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. Tegelijk hebben ook waar nodig de nog lopende zaken uit de overdracht van de vorige raadsperiode voor een goed vervolg daarin een plek gekregen.

Dat alles is best een ingewikkelde opgave. De negatieve effecten ten aanzien van de doorgevoerde herijking gemeentefonds en het verdeelvraagstuk zorgt al voor de komende begrotingsjaren dat we erg beperkt worden in de mogelijkheden om structureel te investeren in onze gemeenschap. De Rijksoverheid geeft geen duidelijkheid over waar we na 2026 financieel op kunnen rekenen. Belangrijke taken kunnen we daardoor nauwelijks uitvoering geven. Denk aan maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie, de energietransitie, ouder wordende mensen die extra zorg nodig hebben en het bieden van kansen en inspiratie aan jongeren.

Kijkend naar het uitvoeringsprogramma hebben we geprobeerd om voor het komend jaar een kadernota te maken die recht doet aan wat we bestuurlijk willen en *kunnen* bereiken. In de beleidsuitvoering zet het college daarbij onder meer in op scholing en werkgelegenheid met voortzetting van het project Beurtschip, Gebiedsteam-zorg in de School (GIS), eenduidig beleid omtrent de dorpshuizen in onze gemeente en Frysk Taalbelied. Allemaal zaken die van belang zijn voor onze inwoners en de leefbaarheid in onze dorpen. Daarnaast zien we ook dat het onontkoombaar is dat het een stevig moet worden bijgetrokken om de bedrijfsvoering, en daarmee de ruggengraat van onze organisatie, overeind te houden. Met name de onderdelen ICT en HRM vragen om dringende aandacht. Tegelijkertijd zijn we op dit moment in gesprek over de samenwerking tussen de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel dat veel invloed heeft op onze organisatie. Nieuwe uitzettingen zullen mede om die reden vooral incidenteel van aard zijn omdat we de toekomst nog niet kunnen voorspellen.

We moeten daarom goed blijven nadenken hoe we onze middelen en menskracht willen inzetten om onze ambities waar te kunnen maken. Er is op dit punt grote bezorgdheid bij het college. De ervaren krapte in de arbeidsmarkt, het hoge verloop van medewerkers en de beperkt beschikbare schaarse middelen, maakt het moeilijk om vol in te zetten op de samenleving. Tegelijkertijd staat de wereld niet stil. Er zijn altijd ontwikkelingen waar we iets aan moeten doen, die onze aandacht vragen en waar we samen met onze bewoners richting aan willen geven.

Buitenpost, 20 juni 2023,
Burgemeester en wethouders van Achtkarspelen

De stand van de Kadernota is op dit moment als volgt:

Onderwerp (x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Stand meerjarenbegroting 2024-2027	1.943	1.654	- 684	- 3.095
Ontwikkelingen inkomsten Gemeentefonds	1.282	1.226	- 240	142
Ontwikkelingen in bestaand beleid	- 2.152	- 2.022	- 3.251	- 3.327
Ontwikkelingen nieuw of gewijzigd beleid	- 123	- 175	- 175	- 175
1. onontkoombaar	- 101	- 144	- 144	- 144
2. noodzakelijk	- 22	- 31	- 31	- 31
3. wenselijk	-	-	-	-
SALDO KADERNOTA	950	683	- 4.350	- 6.455

Leeswijzer

Vooraf

De Kadernota is eigenlijk het belangrijkste instrument in de planning- en controlcyclus. Daarmee kan de raad sturen op de inhoud van de begroting 2024 en volgende jaren.

BELEIDSVOORSTELLEN

In de Kadernota staan allerlei voorstellen voor nieuw of gewijzigd beleid. De raad geeft richting en bepaalt welke projecten voorrang moeten krijgen. En daarmee legt de raad de basis voor de verdere uitwerking van de begroting 2024.

FINANCIIEEL

In de Kadernota proberen we ook inzicht te geven in de financiële ruimte voor 2024 en verdere jaren. Samen met de beleidsvoorstellen ontstaat een volledig beeld waarmee de raad op hoofdlijnen kan sturen. Maar alles natuurlijk met de kennis van het moment.

VERTALING IN DE BEGROTING

In de begroting 2024 worden alle voorstellen verwerkt die door de raad positief zijn beoordeeld. En natuurlijk worden ook ontstane ontwikkelingen ná de behandeling van de Kadernota meegenomen.

OPBOUW VAN DE KADERNOTA

De Kadernota is verdeeld in drie stukken:

- VOORAF
- KADERNOTA 2024-2027
- BIJLAGE

In VOORAF beginnen we met de Inleiding. Daarna starten we met de Kadernota In Vogelvlucht. Hierin worden de belangrijkste ontwikkelingen getoond.

In KADERNOTA 2024-2027 beschrijven we in hoofdlijnen de startsituatie, de ontwikkelingen in het gemeentefonds en bestaand en nieuw beleid met aansluitend een samenvatting daarvan in cijfers.

Omdat de Kadernota invloed heeft op het financieel perspectief schetsen we ook de invloed daarvan op onze reserves en het weerstandsvermogen. Direct daarna gaan we dieper in op alle ontwikkelingen in het beleid. En we besluiten met het voorstel aan de Raad.

In de BIJLAGE worden de cijfers samengevat nogmaals gepresenteerd.

We wensen u veel leesplezier!

IN VOGELVLUCHT

OM TE BEGINNEN

Vertrekpunt voor deze Kadernota

Het vertrekpunt voor deze Kadernota is de begroting 2023-2026. Naast de gevraagde middelen voor ontwikkelingen in het kader van nieuw beleid is in deze Kadernota ook de meicirculaire 2023 meegenomen.

Voor een verdere toelichting verwijzen we u naar paragraaf 1.2 Gemeentefonds.

Uitgangspunten Kadernota

Rekening houdend met het vertrekpunt van deze Kadernota is deze Kadernota beleidsarm, waarbij wel rekening is gehouden met de ontwikkelingen, die op ons afkomen.

Uitgangspunten bij deze Kadernota zijn:

- Ontwikkeling begroting

Voor het meerjarenperspectief voor de begroting 2024-2027 koersen we vanuit deze Kadernota op een structureel sluitende meerjarenbegroting. Voor wat betreft het toetsingskader van de provincie betekent dit dat in ieder geval het begrotingsjaar 2024 positief moet zijn.

- Indexering en prijscompensatie

Eerder dit jaar zijn op de LIST de uitgangspunten voor de Kadernota 2024-2027 en de begroting 2024-2027 geagendeerd. Voor de berekening van het netto effect van de meicirculaire voor deze Kadernota houden we door middel van stelposten rekening met de verwachte loon en prijsstijgingen.

De aanhoudende oorlog in Oekraïne heeft nog steeds gevolgen, ook voor onze gemeente. Naast de noodzakelijke opvang van vluchtelingen zijn er economische gevolgen. De prijsstijgingen van verschillende producten zullen zeker hun impact hebben op onze begroting(en) en jaarrekening(en). Zie hiervoor ook paragraaf 1.3; Ontwikkelingen bestaand beleid.

- Algemene uitkering (AU) - nieuw beleid

Indien voor nieuw beleid financiële middelen opgenomen zijn in de algemene uitkering, gaan we uit van een budgettair neutraal effect op het saldo.

- Algemene uitkering (AU) - ontwikkelingen in bestaand beleid:

Voor areaal, loon- en prijsontwikkelingen zijn financiële middelen opgenomen in de algemene uitkering. Op basis hiervan reserveren we een bedrag in de Kadernota. Hiermee kunne we onder andere de reeds in deze Kadernota vermelde onderwerpen met betrekking tot bestaand beleid dekken.

- Incidentele posten (AR)

Voor incidentele lasten (looptijd van 1-3 jaar) met betrekking tot diverse onderwerpen in deze Kadernota hanteren wij de lijn, dat deze ten laste van de algemene reserve (AR) worden gebracht. In de algemene reserve wordt rekening gehouden met deze uitname. Hiermee creëren we een meer zuiver beeld van ons begrotingssaldo. Op grond van de voorschriften hebben we de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Op basis van dit criterium toetst de Provincie onze begroting. Overigens hanteren we de lijn van incidentele posten ten laste van de AR inmiddels al meerdere jaren. Zie hiervoor ook het overzicht van de algemene reserve in paragraaf 2.1.

- Bijdragen werkmaatschappij 8KTD

In deze Kadernota zijn diverse onderwerpen opgenomen, waarvan de uitvoering bij de werkmaatschappij ligt. Uitgangspunt voor de gezamenlijke onderwerpen is een 50%-50% bekostiging vanuit beide gemeenten. Mocht een onderwerp slechts op één van de gemeenten betrekking hebben en de uitvoering ligt bij de werkmaatschappij dan is er sprake van een "tenzij". De kosten worden dan door de vragende gemeente in de bijdrage aan de werkmaatschappij verrekend.

- Nieuwe en gewijzigde wetgeving

Voor verschillende onderwerpen komt nieuwe of gewijzigde wetgeving op ons af. Onderwerpen waar de financiële impact is in te schatten maken integraal deel uit van de kadernota. Onderwerpen waar op dit moment nog niet duidelijk is, of en in hoeverre de gemeente hiervoor wordt gecompenseerd in de Algemene Uitkering, maken niet integraal deel uit van de kadernota. Dit betreft:

- Participatieverordening
- Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming

Deze onderwerpen worden voor zover nodig hieronder nader toegelicht evenals een aantal andere ontwikkelingen.

Stand van zaken ombuigingen

Vanaf de begroting 2021-2024 is een pakket van ombuigingen meegenomen. Dit was nodig om op termijn een gezond financieel perspectief te bereiken. Deze taakstellingen maken uiteraard ook onderdeel uit van de stand van de Kadernota en de (meerjaren)begroting 2024-2027.

In het kader van de jaarrekening 2022 is de stand van zaken met betrekking tot de ombuigingen geactualiseerd. Veel is inmiddels gerealiseerd. Er is nog wel sprake van een aantal onderwerpen die in de verkennende fase zitten

In de onderstaande tabel een overzicht van de oorspronkelijke taakstelling (zoals geactualiseerd opgenomen in de begroting 2023) inclusief de aanpassingen hierop en de realisering tot dusver.

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Oorspronkelijk bedrag aan geplande ombuigingen (Begroting 2021-2024)	2.644	3.007	3.521	3.643	3.731
Vervallen ombuigingen o.b.v. nadere besluitvorming:					
-5.3 intensiveren samenwerken op één locatie (KN 2022-2025)	-225	-225	-225	-225	-225
-1.8 Stoppen met subsidie De Wâldsang (KN 2022-2025)	-288	-288	-288	-288	-288
-1.19 Projecten en MOA	-111	-111	-111	-111	-111
-1.33 Kruidhof - omvormen tot gem. participatiebedrijf (Begroting 2023-2026)		-124	-124	-124	-124
-1.33 Kruidhof - omvormen tot gem. participatiebedrijf (Begroting 2023-2026)		-132			
-5.1 Intensivering samenwerking - temporisering procesoptimalisatie (Begroting 2023-2026)	-21	-27			
Totaal te realiseren ombuigingen	1.999	2.099	2.772	2.895	2.983
Waarvan gerealiseerd danwel gepland	1.833	1.861	1.867	1.867	1.867
Waarvan verkennend danwel onzeker	166	238	906	1.028	1.116
<i>Totaal</i>	<i>1.999</i>	<i>2.099</i>	<i>2.772</i>	<i>2.895</i>	<i>2.983</i>

Specificatie verkennend danwel onzeker:

Sociaal Domein - 1.22 - 1.22 t/m 1.24					
Aanpassen div. ink.reg. (coll. Zkv)	56	56	56	56	56
Sociaal Domein - 1.17 Reductie pers.					
Gebiedsteams			414	414	414
Ruimte - Inkomsten verhogen - 4.1 Verhogen					
leges RO	60	60	60	60	60
Ruimte - 2.14 en 2.30 Veiligheid werkbudget					
Economie en RMT	40	40	40	40	40
Ruimte - 2.14 Stoppen met niet-wettelijke taken					
Veiligheid (meeropbrengst)	-20	-7	-7	-7	-7
Samenwerking - 5.1 Intensiveren					
samenwerking c.a. - procesoptimalisatie	27	86	270	392	480
Samenwerking - 5.5 Kaders rondom personele					
aspecten (BV via WM)			70	70	70
Kapitaallasten - 3.25 Besparing Onderhoud wegens					
afstoten monumentale woning Drogeham	4	4	4	4	4
<i>Totaal</i>	<i>166</i>	<i>238</i>	<i>906</i>	<i>1.028</i>	<i>1.116</i>

PROGRAMMA'S - inhoudelijk

Voor de thema's "Wonen en werken", "Samenleving" en "Bestuur en dienstverlening" willen we u in hoofdlijnen meenemen in een aantal ontwikkelingen. Daaronder valt ook een aantal ontwikkelingen, die wel op ons afkomen, maar waarvoor in deze Kadernota nog geen middelen worden gevraagd. Zodra er meer duidelijk is over richting, uitwerking, of effect brengen we deze onderwerpen onder de aandacht van de raad.

WONEN EN WERKEN

Wonen

We werken verder aan ons woningbouwprogramma dat ook een onderdeel vormt van de woondeals. Deze zijn door het Rijk, via de Nationale Woon- en Bouwagenda, ontstaan en het Rijk spant zich hiermee in om het aantal nieuwe woningen te vergroten met het oog op de vraag vanuit de samenleving. Op deze manier trekt het Rijk de regie naar zich toe. De minister benadrukt in de Nationale Woon- en Bouwagenda met name de bouw van betaalbare woningen welke een substantieel bestandsdeel vormen van deze agenda. Speciale aandacht hierbij is er voor het toegankelijk houden voor de woningmarkt voor met name starters op de woningmarkt.

Op dit moment zitten er voldoende plannen in de pijplijn, die ontwikkeld kunnen worden naast de harde plancapaciteit en de plannen die in procedure zijn. We willen deze lijn voortzetten en blijven oog houden voor toevoeging van betaalbare huur en koop, voor het stimuleren van doorstroming waardoor de bestaande woningen toekomstbestendig en duurzamer worden, voor spreiding over de gemeenten en voor het toevoegen van plannen met kwaliteit en meerwaarde. Voor specifieke doelgroepen, zoals starters en statushouders, is de komende tijd meer aandacht nodig.

Omgevingswet

Invoering

De invoering van de Omgevingswet is inmiddels definitief en start op 1 januari 2024. Sinds medio 2022 werken we volgende de bedoeling van de Omgevingswet, echter wel binnen de huidige wettelijke kaders. De wet beoogt modernisering, bundeling en vereenvoudiging van wet- en regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Met als basis een goede balans tussen het benutten en beschermen van onze leefomgeving. De Omgevingswet brengt een omvangrijke transitieopgave met zich mee. Deze transitie loopt ook na de inwerkingtreding nog door tot in ieder geval 2030. Het jaar 2024 staat in het teken van het daadwerkelijk handelen binnen de nieuwe wettelijke kaders. Het opgeleverde handboek omgevingsplan en ook het oefenen sinds medio 2022 helpt ons daarbij. De afhankelijkheid van een landelijk ingesteld goed werkend Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is er ook en we moeten ervaren hoe dit gaat werken vanaf 2024.

Verschuiving taken naar Fumo

Uit de Omgevingswet volgt dat we een belangrijk deel van onze taken op gebied van Milieu (vergunningen, toezicht en handhaving) hebben overgedragen aan de Omgevingsdienst, de Fumo. Zodra het netto financiële effect op onze gemeente bekend is komen we er bij uw raad op terug.

Duurzaamheid, Klimaat- en energiebeleid

Op 27 februari 2023 is de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid' gepubliceerd. Op basis van deze regeling konden gemeenten en provincies een uitkering aanvragen voor het uitvoeren van klimaat- en energiebeleid. Onze aanvraag voor de jaren 2023, 2024 en 2025 is gehonoreerd. Voor de jaren daarna wordt een nieuwe wettelijke regeling opgesteld is de verwachting.

Voorwaarde is dat deze uitkering voor minimaal 90% gebruikt wordt voor apparaatskosten: salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel, ingeleend personeel en overige goederen en diensten, zoals het afnemen van technisch- of beleidsonderzoek. Maximaal 10% van de uitkering mag gebruikt worden voor overige kosten die te maken hebben met de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid, zoals materiële middelen, goederen en alle andere mogelijke uitgaven.

Voor Achtkarspelen is in de periode 2023-2025 per jaar ongeveer € 500.000 beschikbaar (jaarlijks gaan de bedragen met ca. 1% omhoog). De voorschotten kunnen eventueel worden gereserveerd voor twee kalenderjaren volgend op het jaar van uitbetaling. Omdat we nog beschikken over een bedrag van bijna € 240.000 aan eerdere, nog niet bestede, klimaatmiddelen binnen de begroting kunnen we met de nu beschikbaar gestelde middelen een jaar extra overbruggen.

Voor de uitvoering van de Transitievisie warmte moeten Wijk Uitvoeringsplannen worden gemaakt. In samenspraak met de dorpen zullen concrete plannen worden gemaakt en uitgevoerd om de dorpen, in fasen, uiteindelijk aardgasvrij te maken. Hier zijn projectleiders voor nodig om samen met de dorpen en een integraal gemeentelijk projectteam aan de slag te gaan. Daarbij zal worden gekeken of er mogelijk regionaal of provinciaal kan worden samengewerkt. We gaan ons de komende tijd beraden over de exacte besteding van de inmiddels toegekende middelen. Daarbij is het voornemen de uitvoering van de Transitievisie warmte, het Energieloket en de bestrijding van de energiearmoede in een programma onder te brengen.

We willen hierbij aantekenen dat het beleid wordt uitgevoerd voorzover het Rijk hiervoor middelen beschikbaar zijn gesteld. Oftewel; Als er geen middelen voor zijn opgenomen in de uitkering uit het gemeentefonds voeren we de taken niet (of minimaal) uit. Dit in het kader van het principe 'Geen knaken, geen taken'.

Economie

Ontwikkeling bedrijventerreinen

Er zijn in het convenant bedrijventerreinen afspraken gemaakt over de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen met de provincie Fryslân. Wij zijn aan de slag met De Swadde in Buitenpost en Quakkenburg in Harkema. Daarna wordt er gewerkt aan uitbreiding van Lauwerskwartier, dit hangt samen met de verplaatsing van de sportvelden.

Ontwikkelingen rondom de inkoop van energie

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne hebben we te maken met enorme stijgingen van de prijzen voor energie. De inkoop van energie gebeurt middels de Coöperatie Openbare Verlichting & Energie Fryslân (OVEF), een collectief van Friese gemeenten, de provincie Fryslân en Wetterskip Fryslân.

De financiële effecten voor de gemeente waren in 2022 nog niet zo groot aangezien de energie voor 2022 al was ingekocht tegen vaste prijzen.

Vorig jaar, bij het opstellen van de begroting van 2023, was er nog geen goede inschatting te maken van wat de prijzen in 2023 zouden zijn. Dit omdat een groot deel van het volume voor 2023 op dat moment nog "vastgeklemt" moest worden. Voor 2023 is destijds een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de prijzen. De uiteindelijke tarieven voor 2023 liggen echter hoger dan we hadden ingeschat en hiervoor zal een begrotingswijziging voor 2023 worden aangeleverd.

Op dit moment (mei 2023) dalen de prijzen voor de levering van energie. Het is moeilijk te voorspellen of deze daling doorzet en wat uiteindelijk de leveringstarieven in 2024 zullen zijn. De leveringstarieven voor 2024 worden eind 2023 door OVEF bekend gemaakt.

Het is de bedoeling met ingang van 2024 over te gaan op lokaal ingekochte duurzame energie. Momenteel is de OVEF bezig in kaart te brengen wat de gevolgen van het opzeggen van het lopende contract zijn; het loopt nog tot eind 2023.

Het is van belang om te beseffen dat het verdere verloop van dit proces grote onzekerheden kent voor de beschikbare budgetten. Vanzelfsprekend zitten we hier als gemeente bovenop en proberen we de gevolgen voor onze inwoners en de begroting zo klein mogelijk te houden. Zodra wij hier meer over kunnen melden zullen wij u hierover informeren.

Duurzaamheid kantoorgebouwen (Label C)

Een kantoorgebouw moet minimaal energielabel C hebben. Dit betekent een energielabel met een primair fossiel energiegebruik van maximaal 225 kWh per m² per jaar of een energielabel met de letter C of beter. Voldoet het gebouw niet aan de eisen? Dan mag et niet meer als kantoor worden gebruikt. Deze verplichting staat in het Bouwbesluit 2012 en is per 1 januari 2023 een wettelijke taak.

We willen voldoen aan onze wettelijke taak voor wat betreft het toezicht en de handhaving op het zogenaamde Label C van gebouwen. Ook willen wij hiermee voldoen aan het uitgesproken ambitieniveau op het terrein van duurzaamheid.

Vanuit het Rijk wordt structureel slechts € 1.000 voor onze gemeente beschikbaar gesteld ten behoeve van deze taak. Hiervoor kan ongeveer 10 uur toezicht worden ingekocht waarbij er vier bedrijven kunnen worden gecontroleerd. Dat is (te) weinig. We gaan onderzoeken hoe we dit binnen de bestaande capaciteit gaan opvangen. Mocht dit niet lukken dan komen we hier in het kader van de begroting op terug.

Ook hierbij tekenen we aan dat het beleid wordt uitgevoerd voorzover het Rijk hiervoor middelen beschikbaar zijn gesteld. Oftewel; Als er geen middelen voor zijn opgenomen in de uitkering uit het gemeentefonds voeren we de taken niet (of minimaal) uit. Dit in het kader van het principe 'Geen knaken, geen taken'.

Frysk Programma Landelijk Gebied (FPLG)

Via het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) wil het Rijk voor 2030 de natuur ruimte bieden voor herstel en versterking, de kwaliteit van water en bodem verbeteren en meer doen tegen klimaatverandering. Samen met alle partners en belanghebbenden wordt gebiedsgericht gezocht naar een goede doorvertaling van het NPLG. De provincie Fryslân dient voor 1 juli een ontwerp gebiedsprogramma, het Fries Programma Landelijk Gebied (FPLG) bij het Rijk aan te leveren. Op 10 mei 2023 stuurde de provincie ons het concept FPLG toe voor het doorgeven van wensen en bedenkingen. De provincie is naast een algemene reactie op een aantal specifieke onderdelen benieuwd naar uw gedachten. Voor ons is van belang dat we nadenken over het bereiken van:

- een stevige positionering van Achtkarspelen bij deze grote strategische opgaven
- een duidelijke rolinvulling voor de uitvoering van het FPLG
- voldoende middelen en capaciteit om onze rol goed in te kunnen vullen

Ook in dit geval wordt het beleid alleen uitgevoerd als hiervoor middelen beschikbaar worden gesteld vanuit het Rijk.

SAMENLEVING

Versterking Sociale basis

Bij het opstellen, de implementatie en de uitvoering van de subsidieregeling Versterken Sociale Basis zijn fouten gemaakt. Dit willen we repareren voor die partijen die voor 2023 een eenmalige subsidie-aanvraag hebben gedaan **en** waarmee de gemeente een langdurige subsidierelatie heeft.

Dit betekent een last van € 126.000 per jaar. Op dit moment zijn we aan het onderzoeken of de deze lasten kunnen dekken uit bestaande (SPUK) middelen. In september 2023 van dit jaar is daar meer duidelijkheid over. Mocht deze financieringssysteem niet mogelijk blijken dan komen we hier bij de behandeling van de begroting 2024-2027 op terug.

WMO/Participatie

De uitdaging om onze inwoners passende ondersteuning te bieden én collectieve maatschappelijke voorzieningen te behouden is groot. Wij willen met de middelen die daarvoor beschikbaar zijn de sociale basis optimaal versterken om de transformatie een stap verder te brengen. Samen met onze partners in het voorliggend veld en de professionele zorgaanbieders willen we aan de slag om de sociale basis op orde te krijgen en te versterken. Alleen dan kunnen we onze kwetsbare inwoners voldoende en kwalitatief goede ondersteuning bieden.

Om dit op een zorgvuldige wijze te doen wordt overwogen de Inkoopstrategie Wmo/Participatie te herzien. Dit betekent dat de nieuwe inkoopstrategie op zijn vroegst past in 2025 van start gaat. Landelijke ontwikkelingen, zoals Hervormingsagenda en wellicht Toekomstscenario zullen een enorme impact hebben op de jeugdhulpketen. De financiële gevolgen hiervan voor onze gemeente zijn nog niet duidelijk. Ook de Inkoop Jeugd en bijbehorende strategie is vertraagd.

De discussie met het Rijk over het compenseren van gemeentelijke tekorten op het terrein van Jeugd en Wmo loopt ook in 2024 door. Het beheersen van onze Wmo-kosten is complex. Dat komt onder meer door het in 2019 in de Wmo geïmplementeerde abonnementstarief. Ook de toenemende vergrijzing, waarbij het streven is om (oudere) inwoners zo lang mogelijk thuis te laten wonen met ambulante ondersteuning, speelt hierbij een belangrijke rol.

Een positieve ontwikkeling is dat het aantal uitkeringen nog steeds dalende is. Op dit moment is er sprake van spanning op de arbeidsmarkt waardoor in bijna alle sectoren personeelstekorten zijn. Wie kan en wil werken is aan het werk. We zien dat veel van onze inwoners die een bijstandsuitkering ontvangen helaas niet profiteren van de ruime arbeidsmarkt. Deze inwoners hebben een grote afstand tot de arbeidsmarkt, vaak door een combinatie van verschillende problemen.

Ondanks de coronacrisis en vervolgens de stijgende energiekosten merken wij niet dat er een toenemend beroep wordt gedaan op armoedevervoorzieningen of schulddienstverlening.

Immigratie

De taakstelling van het Rijk om statushouders te huisvesten, is in 2023 bijna verdubbeld ten opzichte van 2022. Dit legt druk op de uitvoeringscapaciteit. We moeten meer uitkeringen verstrekken en voor meer statushouders de regie voeren op inburgering en participatie. Wij verwachten dat de taakstelling in 2024 hoger is dan de taakstelling 2023. Door deze verhoogde taakstelling wordt het steeds lastiger om tijdig voldoende woningen te vinden voor statushouders. Hieraan wordt, samen met de woningcorporatie, hard gewerkt. Ook wordt gekeken naar alternatieve oplossingen.

Ook worden er in onze gemeente in 2024, in gemeentelijke en particuliere opvang, Oekraïense ontheemden opgevangen. Hiermee voldoet de gemeente aan de verhoogde taakstelling van 1 juli 2023.

MOA

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen houdt de MOA de huidige governance, waarbij het college het stichtingsbestuur vormt, tegen het licht. In de Notitie Verbonden Partijen staat dat wij jaarlijks een verbonden partij evalueren. Dit jaar evalueren we de MOA. Deze twee sporen brengen we bij elkaar. We zijn met de directie van de MOA in gesprek over de uitwerking hiervan.

Exploitatie zwembad De Kûpe in de gemeentelijke organisatie

Het college wil graag de exploitatie van zwembad De Kûpe onderbrengen in de gemeentelijke organisatie. Belangrijkste argumenten hiervoor zijn: een overzichtelijker en helderder construct voor gemeente en personeel waardoor we meer grip hebben op de exploitatie en we minder risico's lopen. Ook vanuit de raad was dit de oorspronkelijke bedoeling (in eigen beheer). Hiervoor zal in het derde kwartaal van 2023 een voorstel aan de raad worden voorgelegd. Indien de gemeenteraad hier ook mee instemt zullen de vervolgstappen worden gezet om te komen tot een beëindiging van de huidige N.V. en Stichting die zwembad De Kûpe op dit moment exploiteren. Daarbij zal het huidige personeel van de N.V. worden overgenomen door de gemeente en worden ondergebracht in de gemeentelijke organisatie.

MJOP Buitensportaccommodaties

Na de zomer van 2023 kunt als raad een voorstel inzake het MJOP (meerjaren onderhoudsplanning) buitensportaccommodaties verwachten. Hierbij gaat het om voetbal- en korfbalvelden, tennisbanen maar o.a. ook om de fierljepaccommodatie en de skeelerbaan.

Verplaatsen sportvelden Surhuisterveen

Het college zet in op een betere benutting en ontsluiting van het bedrijventerrein Lauwerskwartier in Surhuisterveen, gelijktijdige ontwikkeling van woningbouw en het bieden van voldoende perspectief om de sportbeoefening de benodigde ruimte te geven met beoogde verplaatsing van de sportvelden. Over het verplaatsen van de korfbalvelden van K.V. 't Fean heeft u inmiddels al een besluit genomen. Het gaat hierbij om de verplaatsing van de voetbalvelden en daarin wordt u als raad ook gedurende dit jaar meegenomen.

VVT en gesprekken rondom de accommodatie

Op 26 januari van dit jaar heeft u als raad besloten om geen verder onderzoek te doen naar een multifunctionele accommodatie in Twijzelerheide. Onderdeel van dit besluit was dat het college de opdracht kreeg om met VVT verder overleg te voeren over de toekomstbestendigheid van de sportaccommodatie waarbij rekening wordt gehouden met het gemeentelijk accommodatiebeleid. Dit overleg is voortvarend doorgezet en zodra hier wat over de meldingen valt zullen we u op de hoogte brengen. Op dit moment zijn we in afwachting van de actualisering van de offertes die VVT aan zal leveren.

BESTUUR EN DIENSTVERLENING

Organisatie ontwikkeling

Het college heeft de raad eerder al deelgenoot gemaakt van de zorgen die zij heeft over de organisatie. Er is al geruime tijd sprake van een hoge werkdruk die mede veroorzaakt wordt door veel personele wisselingen. In de krappe arbeidsmarkt waarbij er een ruim aanbod van banen is en er zich maatschappelijk een tekort aan personeel aftekent, betekent dit dat vacatures vaak erg lastig te vervullen zijn. Effect hiervan is dat er ook een toename van tijdelijke inleen van personeel is om toch taken te kunnen blijven uitvoeren. Dit komt niet ten goede aan de stabiliteit en continuïteit in de bedrijfsvoering. We lopen daardoor in toenemende mate risico op de gebieden rechtmatigheid, fiscaliteit, continuïteit in ICT-ondersteuning en aandacht voor mensen in de organisatie. Door prioriteitstelling in taken proberen we tekorten in de personele bezetting op te vangen. Desalniettemin achten wij het noodzakelijk om ook nog een stevige impuls te geven aan een aantal cruciale onderdelen in de bedrijfsvoering.

Dit stelden wij ook voor bij de vorige kadernota, maar mede door de hierboven geschetste problematiek zijn een aantal voornemens die vorig jaar incidenteel in de begroting zijn opgenomen niet tot uitvoering zijn gekomen. Vertrek op een aantal functies bij onder andere HRM heeft ertoe geleid dat primair de inzet is gegaan naar het invullen van de basistaken.

Toekomst van de samenwerking

In februari jl. hebben de beide colleges bekend gemaakt dat het belangrijk is om een duurzaam toekomstperspectief te hebben voor het personeel. Daarmee is de discussie gestart over welk toekomstperspectief uw raad en de raad van Achtkarspelen voor zich ziet. Gelet op de hiervoor geschetste problematiek vinden wij het belangrijk dat er wel geïnvesteerd wordt in de huidige organisatie en werkmaatschappij. Omdat nog ongewis is wat het toekomstscenario wordt en wat daarmee het effect zal zijn op taakuitvoering en benodigd personeel kiezen wij ervoor in afwachting van de besluiten over de toekomst, de investeringen in personeel om de investering in personeel voor twee jaar voor te stellen.

De kosten die gemoeid zijn met het uitvoeren van een raadsbesluit over de toekomst van de samenwerking hebben we in deze kadernota buiten beschouwing gelaten. Zodra de richting duidelijk is, zullen wij een voorstel voor uitvoering uitwerken en aan u voorleggen.

KADERNOTA 2024 - 2027 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Deze Kadernota in één oogopslag geeft u informatie over de effecten van bestaand en nieuw of gewijzigd beleid voor de komende jaren van de gemeente Achtkarspelen (alle bedragen x € 1.000).

	2024	2025	2026	2027
STARTSALDO KADERNOTA	1.943	1.654	- 684	- 3.095
ONTWIKKELINGEN GEMEENTEFONDS	1.282	1.226	- 240	142
Gemeentefonds	1.282	1.226	- 240	142
ONTWIKKELINGEN BESTAAND BELEID	- 2.152	- 2.022	- 3.251	- 3.327
Ontwikkelingen in bestaand beleid	- 2.152	- 2.022	- 3.251	- 3.327
ONTWIKKELINGEN NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID	- 123	- 175	- 175	- 175
Bestuur en ondersteuning	-	-	-	-
Overhead	- 87	- 100	- 100	- 100
Veiligheid	- 29	- 29	- 29	- 29
Verkeer, vervoer en waterstaat	-	- 39	- 39	- 39
Onderwijs	-	-	-	-
Sport, cultuur en recreatie	- 7	- 7	- 7	- 7
Sociaal domein	-	-	-	-
Volksgezondheid en milieu	-	-	-	-
Volkshuisvesting, RO en stedelijke vern	-	-	-	-
EINDSALDO KADERNOTA	950	683	- 4.350	- 6.455

KADERNOTA 2024-2027

1 Ontwikkelingen Kadernota 2024-2027

1.1 Startsituatie

Het vertrekpunt voor deze Kadernota is de meerjarenreeks 2024-2026 uit de begroting 2023-2026. In deze Kadernota nemen we zowel ontwikkeling in bestaand en nieuw beleid mee. Daarnaast hebben we op grond van de meicirculaire 2023 de ontwikkelingen in het kader van de algemene uitkering geactualiseerd.

Startsaldo Kadernota	2024	2025	2026	2027
TOTAAL	1.943	1.654	- 684	- 3.095

1.2 Gemeentefonds

Elk jaar is de inhoud van de meicirculaire van het ministerie van BZK van groot belang voor de inkomstenkant van de gemeentebegroting. In deze circulaire schetst het ministerie namelijk de financiële kaders die gelden voor de nieuwe begrotingsjaren.

De meicirculaire is doorgerekend, maar vraagt nog om nadere toetsing. Met name voor de jaren 2024 en 2025 is het beeld een stuk gunstiger, waarbij onderstaand rekening is gehouden met een adequate reservering voor loon- en prijsontwikkelingen. Bij de begroting 2024-2027 komen we met een geactualiseerd beeld.

Ontwikkelingen gemeentefonds	2024	2025	2026	2027
TOTAAL	1.282	1.226	- 240	142

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027
Bruto ontwikkeling algemene uitkering	6.316	5.911	3.651	5.265
waarvan te reserveren voor ontwikkelingen:				
Compensatie lonen en prijzen (behoedzaamheidsbuffer)	3.260	3.223	2.635	4.117
Correcties WOZ en andere maatstaven	1.500	1.250	1.250	1.000
Taakmutaties	274	212	6	6
Subtotaal	5.034	4.685	3.891	5.123
Netto toename algemene uitkering	1.282	1.226	-240	142

1.3 Bestaand beleid

In deze Kadernota is eveneens een aantal ontwikkelingen meegenomen ten aanzien van het bestaand beleid. Deze ontwikkelingen worden hieronder kort toegelicht.

Op dit moment zijn nog niet alle ontwikkelingen in bestaand beleid bekend. Deze zullen het kader van de opstelling van de begroting 2024-2027 nader in beeld worden gebracht.

Ontwikkelingen in bestaand beleid	2024	2025	2026	2027
TOTAAL	- 2.152	- 2.022	- 3.251	- 3.327

Effect CAO ontwikkeling Wmo maatwerkvoorzieningen

In de met de zorgaanbieders afgesloten overeenkomsten is vastgelegd dat jaarlijks indexering van de tarieven plaatsvindt als CAO-ontwikkelingen daartoe aanleiding geven. De CAO 2022-2023 geeft aanleiding de tarieven per 1-1-2023 te indexeren. Wij hebben op 6 december 2022 besloten om de tarieven van de Wmo te verhogen met 5,29%. Bij het opstellen van de begroting 2023 is rekening gehouden met stijgende prijzen als gevolg van de indexatie van tarieven. Hierbij is rekening gehouden met het voorlopige OVA-percentage voor 2023 van 3,72%. Het definitieve percentage zoals in december 2022 is vastgesteld leidt tot een nadelige ontwikkeling van € 125.000.

Indexering budgetten Participatie en uitvoering WSW

In verband met indexering stijgen de kosten van participatievoorzieningen en de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening in 2023 fors en dit werkt door in 2024. Op grond van de hiervoor afgesloten dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Caparis moeten we deze hogere kosten betalen, waardoor we onze re-integratiedienstverlening aan onze inwoners op peil kunnen houden. Dit leidt tot een wijziging van de begroting 2023 en een aanpassing van het meerjarenperspectief 2024-2027. De benodigde extra middelen bedragen € 507.000.

Ontwikkelingen begroting 2024-2027 van de Werkmaatschappij

De begroting van de Werkmaatschappij voor de jaren 2024-2027 is inmiddels vastgesteld. De financiële gevolgen hiervan worden nu onder aanvaard beleid meegenomen in deze Kadernota.

We lichten hieronder nog even kort de belangrijkste wijzigingen toe.

Loonontwikkeling

De belangrijkste wijziging van de begroting 2024-2027 betreft de actualisering van de personeelskosten, waarbij rekening is gehouden met de afgesloten CAO voor 2023, de actualisering van de formatie op basis van eerdere besluitvorming en een inschatting van de ontwikkeling van de nieuwe CAO voor 2024. Voor deze laatste ontwikkeling gaan we voorlopig uit van 2,5% conform de vastgestelde uitgangspunten. Het financieel effect van de actualisering van de personeelskosten bedraagt € 3.510.000 voor de begroting van de Werkmaatschappij. Dit is een verhoging van net iets meer dan 10% hetgeen passend is in de doorvertaling van de CAO 2023, het uitgangspunt voor de verwachte ontwikkeling voor 2024 en overige actualisering. Voor onze gemeente een financieel effect van € 1.763.000.

Budget voor inhuur bij ziekte

Budget voor inhuur bij ziekte en de prijsontwikkelingen ICT zijn volgens de uitgangspunten vertaald in de begroting 2024-2027. Voor de begroting van de Werkmaatschappij heeft dit een effect van € 305.000. Voor onze gemeente een financieel effect van € 152.000.

Prijsontwikkelingen ICT

Daarnaast zijn de kosten voor onze ICT-infrastructuur verhoogd op basis van de verwachte prijsstijgingen bij onze ICT-leveranciers. Hiervoor is een bedrag van € 236.000 in de begroting van de Werkmaatschappij meegenomen. Voor onze gemeente een financieel effect van € 118.000.

Overige prijsontwikkelingen

Voor wat betreft de overige posten in de begroting van de werkmaatschappij hebben mede op basis van de analyse van de jaarrekening 2022 beperkte wijzigingen plaatsgevonden. Voor onze gemeente een financieel effect van € 4.000.

Organisatieplan Ruimte begroting

Om het cluster Ruimte meer toekomstbestendig te maken is een aantal organisatorische aanpassingen nodig. Hiervoor zijn diverse aanleidingen, waaronder de veranderende rol van de overheid, vertaald in de Omgevingswet, de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB), bestuurlijke ambities en het versterken van de strategische kwaliteit. De vertaling van het organisatieplan betekent voor de gemeente Achtkarspelen een structurele financiële uitzetting van de bijdrage van € 391.000. In 2023 zijn hier reeds bij beide gemeenten begrotingswijzigingen voor doorgevoerd en maakt het inmiddels ook onderdeel uit van de begroting 2024-2027 van de Werkmaatschappij.

Actualisering personeelskosten 8K begroting 2024-2027

De personeelskosten voor bestuur, directie en beheer van onze gemeente zijn geactualiseerd op basis van ondermeer de CAO ontwikkelingen. Het financieel effect hiervan is € 461.000.

Stichting Regiomarketing Toerisme

Sinds 2014 subsidiëren wij de stichting Regiomarketing Toerisme (RMT) samen met de gemeenten Noardeast-Fryslân, Achtkarspelen en Dantumadiel. De stichting RMT geeft al enige jaren aan dat de subsidie niet toereikend is. Dat speelt met ingang van 2023 en verdere jaren nog meer omdat er vanwege de aanwijzing als DAEB en vanwege de regiodeal een professionaliseringsslag nodig is met o.a. inhuur van externe deskundigen. Daarnaast is de subsidie sinds de start in 2014 niet verhoogd en zijn de lonen en andere kosten wel gestegen. Wij voorzien hiermee dat de stichting RMT voor de komende jaren met een hogere subsidieaanvraag komt. We weten nog niet precies om welk bedrag het zal gaan, omdat de termijn voor het indienen van de subsidieaanvraag op 1 oktober a.s. is gesteld.

Indicatief gaan we uit van een verhoging van € 7.500 voor 2024. Daarnaast is ons voorstel om in afstemming met de overige deelnemende gemeenten er vanaf 2024 voor te kiezen om de bijdrage jaarlijks te verhogen voor loon- en prijsstijgingen. dit percentage wordt jaarlijks bij de uitgangspunten voor onze begroting vastgesteld.

Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio heeft bij de ontwerpbegroting van 2024 aangegeven een extra bijdrage te vragen in verband met de loon- en prijsontwikkelingen. Daarnaast zijn er nog een aantal beleidsontwikkelingen.

Jobinder

Op basis van de begroting 2024 van de GR Mobiliteitsbureau NO Fryslân nemen we een nadeel als gevolg van loon- en prijsontwikkelingen mee van € 116.000.

Marrekrite

De Marrekrite heeft bij de ontwerpbegroting van 2024 aangegeven een extra bijdrage te vragen in verband met de loon- en prijsontwikkelingen.

FUMO

De FUMO heeft bij de ontwerpbegroting van 2024 aangegeven een extra bijdrage te vragen in verband met de loon- en prijsontwikkelingen. Daarnaast zijn er nog een aantal beleidsontwikkelingen. Ook deze zijn meegenomen ten laste van het begrotingssaldo.

Oever- en kadebeheer Fryslân

It tadielen fan it behear en ûnderhâld fan wâlen lâns farwegen is in taak fan Provinsjale Steaten (PS). Ôfrûne perioade is de foarkarsfariant 'Oevers Vaarwegen' fjirder útwurke. It kollleezje hat besluten yn te stimmen mei de útwurking fan de foarkarsfariant en in advys te jaan oer it saneamde 'Oeverfonds' en de folging dêrfan. It kolleezje hat besluten har beslút/advys fia de stjoergroep 'Oeverbeheer' witte te litten oan de provinsje.

Beslút fan Ps hâld yn dat der in saneamd "Oeverfonds" komme sil. It 'Oeverfonds' sil op basis fan de Wetterwet folle wurde moatte troch de algemiene demokrasy (provinsje en gemeenten). De bydrage foar ús is dan berekkene op jierliks rom € 22.000. Dit sil dan foarearst meinaam wurde yn de begrutting fan 2024.

Om't der feitlik gjin kar is foar de ried (foldongen feit) nimme wy dit mei as oannommen belied yn dizze 'Kadernota'

Verhoging contributie VFG

Tijdens de ALV van de VFG is een voorstel voor contributieverhoging van de VFG geagendeerd van € 0,50 naar € 0,62 per inwoner. Om de continuïteit van de vereniging op korte termijn niet in gevaar te laten komen en ook in 2024 op een goede en adequate wijze invulling te kunnen geven aan het huidige takenpakket acht de VFG een dergelijke contributieverhoging noodzakelijk. Het VFG-bestuur heeft het voornemen om de komende periode met de gemeenten in gesprek te gaan over wat nu precies de gewenste rol en taak van de vereniging is voor de komende jaren, en welke financiering daarbij passend is.

De contributiestijging bedraagt voor de gemeente € 0,12 per inwoner. In totaal bedraagt de uitzetting daarmee voor onze gemeente € 4.000.

Contributie VNG

In de ALV van de VNG zijn de gemeenten akkoord gegaan met de verhoging van de contributie voor 2024 en eveneens met de verhoging van de gelden voor de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU).

De contributiestijging van € 3.300 ten opzichte van 2023 nemen we nu mee onder bestaand beleid.

De verhoging van de GGU begroting 2024 inclusief ophoging van het Fonds GGU in verband met onder meer de jaarlijkse indexatie en de toevoeging van de nieuwe proposities ten bedrage van € 15.000 nemen we eveneens mee onder bestaand beleid.

Resumé

In onderstaande tabel zijn bovenstaande ontwikkelingen in bestaand beleid met effect op behoedzaamheidsbuffer en begrotingssaldo opgenomen.

Ontwikkelingen bestaand beleid	2.024	2025	2026	2027
<i>Bedragen x. 1000</i>				
Effect CAO ontwikkeling Wmo maatwerkvoorzieningen	-125	-125	-125	-125
Indexering budgetten Participatie en uitvoering WSW	-507	-507	-507	-507
Ontwikkelingen begroting 2024-2027 WM8KTD	-2.037	-2.037	-2.037	-2.037
Organisatieplan Ruimte begroting 2024-2027 WM	-120	-100	-270	-270
Actualisering personeelskosten 8K begroting 2024-2027	-461	-461	-461	-461
Veiligheidsregio (loon en prijsontwikkelingen)	-105	-145	-204	-250
Jobinder (loon en prijsontwikkelingen)	-116	-116	-116	-116
Marrekrite (loon en prijsontwikkelingen)	-1	-1	-2	-2
FUMO (loon en prijsontwikkelingen)	-161	-216	-261	-289
Veiligheidsregio (overig))	-18	-24	-30	-32
FUMO (overig)	-49	-49	-49	-49
Meerjarige subsidieverlening Sociale Basis	-	-	-	-
Oever en kadebeheer Fryslan	-22	-22	-22	-22
Stichting Regiomarketing Toerisme	-8	-8	-8	-8
Verhoging contributie VFg	-4	-4	-4	-4
Verhoging contributie VNG	-3	-3	-3	-3
GGU Gelden	-15	-15	-15	-15
Totaal aanvaard beleid	-3.752	-3.833	-4.114	-4.190
Behoedzaamheidsbuffer (in te zetten voor aanvaard beleid)	1.600	1.811	863	863
blijft over (t.l.v. Begrotingsresultaat)	-2.152	-2.022	-3.251	-3.327

1.4 Nieuw of gewijzigd beleid

In deze Kadernota zijn diverse ontwikkelingen van nieuw of gewijzigd beleid meegenomen. Deze zijn gecategoriseerd in:

- onontkoombaar
- noodzakelijk
- wenselijk

De financiële ontwikkeling hiervan vindt u terug in onderstaand overzicht. Samengevat ziet dit er als volgt uit:

Ontwikkelingen nieuw of gewijzigd beleid	2024	2025	2026	2027
TOTAAL	- 123	- 175	- 175	- 175
1. onontkoombaar	- 101	- 144	- 144	- 144
2. noodzakelijk	- 22	- 31	- 31	- 31
3. wenselijk	-	-	-	-

1.5 Eindsaldo Kadernota

In deze Kadernota zijn diverse ontwikkelingen van nieuw of gewijzigd beleid meegenomen.

Deze zijn gecategoriseerd in:

- onontkoombaar
- noodzakelijk
- wenselijk

De financiële ontwikkeling hiervan vindt u terug in onderstaand overzicht.

Samengevat ziet dit er als volgt uit:

Onderwerp	2024	2025	2026	2027
Stand meerjarenbegroting 2024-2027	1.943	1.654	- 684	- 3.095
Ontwikkelingen inkomsten Gemeentefonds	1.282	1.226	- 240	142
Ontwikkelingen in bestaand beleid	- 2.152	- 2.022	- 3.251	- 3.327
Ontwikkelingen nieuw of gewijzigd beleid	- 123	- 175	- 175	- 175
1. onontkoombaar	- 101	- 144	- 144	- 144
2. noodzakelijk	- 22	- 31	- 31	- 31
3. wenselijk	-	-	-	-
SALDO KADERNOTA	950	683	- 4.350	- 6.455

Daarnaast zijn er diverse onderwerpen, die incidenteel van aard zijn. Hiervoor hanteren we de lijn, dat deze lasten ten laste van de Algemene reserve worden gebracht. Deze onderwerpen inclusief hun financieel beslag op de Algemene reserve vindt u terug in bijgaand overzicht.

Hieruit blijkt dat de in het overzicht genoemde voorstellen tot aan 2027 een totale uitname van € 4.668.000 uit de Algemene reserve vergen.

Onderwerpen Kadernota ten laste van de Algemene Reserve 8K	nr.	2024	2025	2026	2027
<i>Bestuur en ondersteuning</i>					
Gemeentelijke co-financiering EU-Leaderprogramma 2024-2027	00.01	135.000			
Publiekszaken- Gezichtsscanner burgerzaken	00.04.32	10.000			
<i>Veiligheid</i>					
Horeca- en evenementenbeleid	01.07	24.000	24.000		
Jurist handaving	01.01	85.000	85.000		
Jurist veiligheid	01.02	29.000	29.000		
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>					
Verkeersplan fietsveiligheid (co-financiering)	02.02	183.000			
<i>Onderwijs</i>					
Gebiedsteam zorg in de school (GIS)	04.02	132.000			
<i>Sport en cultuur</i>					
Subsidie coördinator Spitkeet	05.02	50.000	50.000		
Ekstra formaasje Frysk taalbeleied	05.04	25.000	25.000		
<i>Sociaal Domein</i>					
Digitaliseren fysiek archief Inkomen en Participatie	06.02	25.000			
Beurtskip	06.04	158.000	158.000	158.000	
Jobhunter	06.07	51.000	51.000		
Gebiedsregisseur huisartsen	06.08	57.000	57.000		
Coördinator maatschappelijk vastgoed	06.12	56.000	56.000		
Volksgezondheid en Milieu					
Formatie stikstof	07.02	36.000	36.000		
<i>Volkshuisvesting en RO</i>					
Beleid op verhuur van panden	08.02	15.000			
<i>Overhead</i>					
Managementsecretariaat	00.04.01	58.000	58.000		
Teamleider HRM	00.04.03	68.000	68.000		
Teamleider I&A	00.04.02	68.000	68.000		
<i>Juridische zaken</i>					
Inkoop coördinator	00.04.10	25.000	25.000		
Inkoop coördinator - flexibele schil	00.04.11	42.000	42.000		
Strategische ondersteuning- diversen	00.04.50	365.000	303.000		
<i>AO/IB fin adviseur</i>	00.04.51				
Financieel adviseur	00.04.51	62.000	62.000		
AO/IB medewerkers	00.04.51	139.000	139.000		
<i>I&A Continuïteit en kwaliteit informatie voorziening</i>	00.04.52				
Systeembeheerders	00.04.52	153.000	153.000		
Helpdeskmedewerkers	00.04.52	64.000	64.000		
Functioneel beheer	00.04.52	56.000	56.000		
Informatieadviseurs	00.04.52	124.000	124.000		
Projectleiders ICT	00.04.52	124.000	124.000		
BI functionarissen	00.04.52	117.000	117.000		
		2.536.000	1.974.000	158.000	-

2 Reserves en weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen maakt duidelijk in hoeverre de gemeente financieel in staat is om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. Weerstandsvermogen onderscheiden we in twee delen

- weerstandscapaciteit
- risicobeheersing

Met weerstandscapaciteit bedoelen we alle middelen en mogelijkheden waarmee de gemeente onvoorziene kosten op kan vangen. Dat geldt bijvoorbeeld voor alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen maar die gevolgen kunnen hebben voor de financiële positie van de gemeente. Weerstandscapaciteit bestaat uit *incidentele weerstandscapaciteit* en *structurele weerstandscapaciteit*.

De reserves beschouwen we als *structurele weerstandscapaciteit*.

Voor incidentele lasten (looptijd van 1-3 jaar) met betrekking tot diverse onderwerpen in deze Kadernota hanteren wij de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht. In de Algemene Reserve wordt rekening gehouden met deze uitname.

Onder 1.5 staan de onderwerpen vermeld waarvan de dekking plaatsvindt vanuit de Algemene Reserve. Deze telt op tot € 4.704 miljoen.

Uitgaande van de huidige stand van de Algemene reserve en de begrote reserve mutaties 2024-2027 ontstaat het volgende beeld;

Verwachte ontwikkeling Algemene reserve 2024-2024 (bedragen x € 1.000)

Begrotingsjaar	2023	2024	2025	2026	2027
Stand begin jaar	27.861	28.597	25.772	23.668	18.814
Rekeningresultaat voorgaand jaar	6.247	pm	pm	pm	pm
begrotingssaldo		940	683	-4.350	-6.455
Mutaties overhead	-908		-259		
Mutaties programma 0	-1.072	-682	-20	-24	-16
Mutaties programma 1	-45	-32			
Mutaties programma 2	-560				
Mutaties programma 3	-231		-213		
Mutaties programma 5	-651	-75	-318	-318	-318
Mutaties programma 6	-1.219	0	-20	-20	-20
Mutaties programma 7	-94				
Mutaties programma 8	-730	-403	17	17	17
Mutaties vanuit KN 2024 zie onder 1.5		-2.572	-1.974	-158	
totaal mutaties	736	-2.824	-2.105	-4.853	-6.792
Stand eindejaar	28.597	25.772	23.668	18.814	12.022

3 Ontwikkelingen in beleid

De begroting 2023 is in november 2022 in de raad vastgesteld. Tussen het moment van vaststellen en nu hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan. Ontwikkelingen die ook invloed hebben op de nieuwe (meerjaren)begroting 2024-2027.

Bij de behandeling van de Kadernota is voor deze onderwerpen geen verdere afweging nodig. Meestal omdat er al sprake is van een eerder beslismoment, maar soms ook omdat het gaat om een ontwikkeling die onontkoombaar is. We spreken dan van ontwikkelingen uit aanvaard beleid.

Met het in beeld brengen van deze ontwikkelingen ontstaat er een geactualiseerde uitgangshouding voor de Kadernota 2024-2027. De ontwikkelingen worden hieronder als volgt toegelicht.

- o **Programma**
 - **bestaand beleid**
 - **nieuw beleid**
 - o Wat is er aan de hand?
 - o Wat stellen we voor?
 - o Wat als we het niet doen?
 - o Wat mag het kosten?
 - o Financieel effect / Status / Aard / Raakvlak

Programma overstijgende onderwerpen

In de Kadernota proberen we direct aan te geven bij welk programma een onderwerp thuishoort. Maar soms kan een onderwerp op meerdere (of zelfs alle) programma's invloed hebben maar is nog niet precies bekend hoe dit cijfermatig verdeeld moet worden. Dan wordt het onderwerp voorlopig bij een programma ingedeeld. Onder het onderwerpsnummer -en naam wordt dan 'Programma-overstijgend' afgedrukt. Bij de verwerking van het onderwerp in de begroting vindt de uiteindelijke verdeling plaats.

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

effect		status	
	vragend (nadelig)		A - realisatiefase
	biedend (voordelig)		B - planfase
	neutraal		C - verkenfase
	noq onbekend		onbekend
	variabel		

aard		raakvlak	
	1. onontkoombaar		alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
	2. noodzakelijk		de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
	3. wenselijk		beide DO's (via afstemming beleid)
			beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Gemeentelijke co-financiering EU-Leaderprogramma 2024-2027

00.01

Wat willen we?

De ANNO-gemeenten hebben bij monde van de colleges aangegeven graag deel te nemen aan een nieuw LEADER-programma in de periode 2023-2027. De komende jaren zien zij voldoende aanknopingspunten om met de opgaven in de ANNO-agenda invulling te geven aan het nieuwe programma en de lokale ontwikkelingsstrategie voor de regio.

Het LEADER-programma is een Europees subsidieprogramma gericht op financiering van projecten op het platteland. Kenmerkend is de bottom-up aanpak bij alle facetten van het programma.

Het huidige LEADER-programma stond de sociaaleconomische ontwikkeling en het versterken van de sociale cohesie centraal. Voor de komende periode is dit uitgebreid met thema's op het gebied van klimaat, milieu, water, landschap en biodiversiteit.

Wat stellen we voor?

Deel te nemen aan het nieuwe LEADER-programma en de gevraagde bijdrage in te zetten als cofinanciering voor projectaanvragen in het ANNO- gebied.

Op dit moment is nog niet bekend hoeveel gebieden de provincie aan zal wijzen als LEADER-gebied, dat zal later dit jaar gebeuren. De hoogte van de cofinanciering is daarom op dit moment nog niet geheel duidelijk, maar de verwachting is dat twee of maximaal drie gebieden zullen worden aangewezen. In dit kader is het wenselijk uit te gaan van de variant waarbij het hoogste cofinancieringsbedrag wordt gevraagd, i.c. bij de aanwijzing van twee LEADER- gebieden.

Er wordt dan een bedrag van € 600.000 gevraagd als garantstelling voor het gemeentelijke gedeelte van de nationale cofinanciering*. Als we binnen het ANNO- gebied een verdeling hanteren naar rato van inwonertal, ziet de gevraagde bijdrage per gemeente er als volgt uit;

gemeente Achtkarspelen	€ 135.000
gemeente Dantumadiel	€ 92.000
gemeente Noardeast- Fryslân	€ 220.000
gemeente Tytsjerksteradiel	€ 156.000

In totaal zal € 5,6 miljoen beschikbaar komen voor het gebied. Naast de € 0,6 miljoen van de gemeenten zal de provincie € 2,2 miljoen bijdragen en de EU € 2,8 miljoen.

*nationale cofinanciering bestaat uit een provinciaal deel en een gemeentelijk deel.

Wat als we het niet doen?

Als we niet deelnemen aan het LEADER-programma laten we een kans voor onze gemeente en regio liggen om projecten uit de samenleving en de regionale agenda te kunnen realiseren.

In de ANNO-regio zijn de afgelopen jaren diverse initiatieven uit de samenleving gerealiseerd met een bijdrage uit het Europese LEADER-programma. Gemiddeld genomen lokt iedere euro uit het programma een investering van € 8 in de regio uit.

Wat mag het kosten?

Wij vragen daarom bedrag van maximaal € 135.000 te verdelen over de periode 2024 t/m 2027. Dit bedrag is nog afhankelijk van het aantal gebieden dat in de provincie wordt aangewezen als LEADER-gebied.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Programma 1 - Veiligheid

effect	status
 vragend (nadelig)	 A - realisatiefase
 biedend (voordelig)	 B - planfase
 neutraal	 C - verkenfase
 nog onbekend	onbekend
 variabel	

aard	raakvlak
 1. onontkoombaar	 alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
 2. noodzakelijk	 de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
 3. wenselijk	 beide DO's (via afstemming beleid)
	 beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Horeca- evenementenbeleid

01.07

Wat willen we?

Het beleidstakenpakket met betrekking tot evenementen en de Alcoholwet wordt steeds uitgebreider. Dit takenpakket is gekoppeld aan de maatschappelijke en politieke urgentie op deze onderwerpen. Wij willen met dit beleid het voor de inwoners niet lastiger maken bij het aanvragen van evenementen, juist niet. Maar we willen het wel actualiseren. Het actualiseren van beleid (waaronder evenementenbeleid, horecabeleid), het beantwoorden van (politieke) vragen, alsmede het formuleren van verordeningen en beleidsregels, is daarmee eveneens een grotere en belangrijker taak geworden. Het betreft niet de uitvoeringstaak van het recent vastgestelde beleid. Die uitvoering kan worden gedaan binnen de beschikbare formatie.

Er is 0,1 fte beschikbaar voor het uitvoeren van deze beleidstaken. Het is op dit moment niet mogelijk om deze taken goed in de organisatie te borgen en uit te voeren. Beleid, verordeningen en notities op deze onderwerpen zijn niet geactualiseerd, komen niet overeen met wijzigingen in bestaande wetgeving en lopen achter op de maatschappelijk realiteit. We willen ervoor zorgen dat deze taak in overeenstemming met zowel de maatschappelijke (politieke) realiteit als de actuele wetgeving, wordt uitgevoerd.

Wat stellen we voor?

We stellen voor om de bestaande formatie voor deze taak structureel uit te breiden met 0,2 fte voor Achtkarspelen.

Wat als we het niet doen?

Als we dit niet doen dan kunnen wij ons beleid op het terrein van evenementen en (para-commerciële) horeca, niet actueel maken/houden. Wij kunnen onze verordeningen niet aanpassen aan gewijzigde wetgeving. De afgelopen jaren zijn evenementen en horeca erg in ontwikkeling. De regelgeving verandert net als de maatschappelijke en politieke wensen op deze gebieden. Als wij de formatie op deze taken niet op orde hebben, zullen wij achter blijven in de ontwikkelingen en zullen onze beleidstukken niet meer aansluiten bij de maatschappelijke, politieke wensen alsmede de wettelijke kaders.

Ook kunnen wij het evenementenbeleid dat recent is geactualiseerd niet evalueren.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 23.500.

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd.

De kosten voor deze taak bedragen € 47.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen.

Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 23.500, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 47.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Jurist handhaving

01.01

Wat willen we?

Er komen steeds meer bevoegdheden bij college en burgemeester terecht en daarmee komen er meer taken bij de juristen handhaving terecht. Deze uitbreiding van taken valt samen met een verdubbeling van het aantal handhavingsverzoeken die worden ingediend (door burgers maar veelal door de opkomende adviesbureaus - stijging van 19 naar 37 in 2022)

We willen aan onze wettelijke taak voldoen v.w.b. het oppakken van handhavingsverzoeken.

Wij willen de reguliere handhavingszaken op blijven kunnen pakken.

Daarnaast willen wij onze taken v.w.b. de advisering richting college, raad, portefeuillehouders alsmede richting burgers blijven uitvoeren.

Dit betreft niet de uitvoeringstaken die samenhangen met het uitvoeringsprogramma Toezicht & Handhaving. Dat voeren we binnen de beschikbare formatie uit.

Wat stellen we voor?

De formatie op juridische handhaving uit te breiden met 0,75 fte voor de gemeente Achtkarspelen.

Wat als we het niet doen?

Dan kunnen wij de stijgende hoeveelheid handhavingsverzoeken niet meer oppakken. Dit leidt tot juridische procedures en ingebrekestellingen richting de gemeenten en daarmee tot hoge kosten nu dit een bestaande wettelijke taak betreft die niet kan worden uitgevoerd.

De advisering kan niet meer worden opgepakt en zal naar 'waakvlam' niveau worden teruggebracht.

De ondersteuning op reguliere handhaving zal afnemen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 84.500. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd.

De kosten voor deze taak bedragen € 169.000 waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 84.500, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 169.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Jurist veiligheid

01.02

Wat willen we?

Ondermijning van en inbreuken op de rechtsorde nemen toe. Ook zijn er door diverse oorzaken steeds vaker verstoringen van de openbare orde. Bovendien komen er steeds meer bevoegdheden en taken bij de burgemeester (en in mindere mate ok bij het college) terecht op het gebied van de openbare orde en veiligheid.

Deze actualiteiten vragen inzet van eenheid Veiligheid op het gebied van de beleidsmedewerkers en de jurist.

De BOA capaciteit is hier vorig jaar op aangepast maar de juridische capaciteit blijft achter. Dit betekent dat wij met de bestaande juridische capaciteit niet kunnen voldoen aan de taken die nu bij ons liggen. Ook kunnen wij de burgemeester nu en in de toekomst niet goed adviseren en ondersteunen. Ook kunnen wij zware juridische klussen in de keten nu veelal niet zelf met de juiste antenne voor openbare orde en veiligheid afwikkelen, met dure externe advisering als gevolg.

We willen de formatie op de jurist Veiligheid uitbreiden om te kunnen voldoen aan de bevoegdheden, het beleid en de ontwikkelingen die op ons afkomen.

Vorig jaar is reeds 0,5 fte jurist veiligheid opgevoerd en verkregen. Deze formatie is onvoldoende gebleken.

Wat stellen we voor?

De bestaande formatie op jurist veiligheid structureel uit te breiden met 0,25 fte voor Achtkarspelen.

Wat als we het niet doen?

Als we dit niet doen kunnen wij niet voldoen aan de bevoegdheden, het beleid en de ontwikkelingen die op ons afkomen.

Omdat de eerder toegekende formatie onvoldoende blijkt, wordt er beslag gelegd op de juristen handhaving. Deze hebben echter zelf een hoge werkdruk waardoor er structureel taken blijven liggen en kansen om effectiever op te treden, niet worden benut.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 29.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd.

De kosten voor deze taak bedragen € 58.000 waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 29.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 58.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene reserve

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

STRUCTUREEL

Kwaliteitsmedewerker handhaving

01.06

Wat willen we?

Wij willen voldoen aan onze wettelijke (beleids)taak. Tevens willen wij voldoen aan de substantieel vergrootte regierol richting de FUMO.

De functie van Kwaliteitsmedewerker bestaat uit twee onderdelen namelijk de rol Kwaliteit (waaronder beleid) en de rol FUMO (waaronder regie/coördinatie/aanspreekpunt/controle). De bestaande formatie is onvoldoende gebleken om aan onze wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Ook aan onze bestaande regierol richting de FUMO kan niet worden voldaan.

De komst van de Omgevingswet vergroot de noodzaak om wel aan onze beleidsverplichtingen te voldoen. Het aansluiten bij de wensen van college/raad en bij de maatschappelijke realiteit, wordt vergroot en is op dit moment niet haalbaar.

Daarnaast kunnen wij (als geheel cluster ruimte) niet voldoen aan de Kwaliteitscriteria nu de sturing hierop eveneens binnen de rol van de kwaliteitsmedewerker belegd is. Voldoen aan de kwaliteitscriteria betreft een wettelijke taak.

Tenslotte is door het vergroten van het basistakenpakket met de komst van de Omgevingswet, de regierol richting de FUMO vergoot. De FUMO voert uit maar de gemeente is verantwoordelijk en bevoegd gezag. De sturing en coördinatie hierbij is daarom belangrijk. Deze taak kan op dit moment onvoldoende worden uitgevoerd.

Wat stellen we voor?

De formatie op de kwaliteitsmedewerker structureel uit te breiden met 0,5 fte.

Wat als we het niet doen?

Dan zullen wij niet voldoen aan onze wettelijke verplichtingen. Beleid zal niet meer worden geactualiseerd en niet meer aansluiten bij de Omgevingswet, de maatschappelijke realiteit en de politieke wensen. Wij zullen niet werken volgens de wensen van het huidige politieke klimaat maar volgens verouderde visie. Ook het uitvoeringsprogramma zal niet meer worden opgesteld (en uitgevoerd).

Daarnaast zal cluster ruimte niet meer (volledig) voldoen aan de wettelijke Kwaliteitscriteria. Niet alleen voldoen wij daarmee niet aan wetgeving maar ook voldoen wij niet aan de afgesproken Fryslân brede aanpak die door onze gemeente is ondertekend.

De kwaliteit van onze dienstverlening zal achteruit gaan nu medewerkers niet meer verplicht worden om de juiste scholing te volgen (niet meer hoeven te voldoen aan de Kwaliteitscriteria).

Tenslotte zal de regierol op de FUMO op onvoldoende niveau blijven worden uitgevoerd met als gevolg dat er meer plustaken zullen worden uitgezet ter correctie van gemaakte fouten. De gemeente zal verantwoordelijk zijn maar geen inzage hebben in wat er eigenlijk gebeurt. Het uitzetten van extra plustaken brengt extra kosten met zich mee.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 29.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd.

De kosten voor deze taak bedragen € 58.000 waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 29.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 58.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
- 29	- 29	- 29	- 29

Programma 2 - Verkeer, vervoer en waterstaat

effect	status
 vragend (nadelig)	 A - realisatiefase
 biedend (voordelig)	 B - planfase
 neutraal	 C - verkenfase
 nog onbekend	onbekend
 variabel	

aard	raakvlak
 1. onontkoombaar	 alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
 2. noodzakelijk	 de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
 3. wenselijk	 beide DO's (via afstemming beleid)
	 beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Verkeersplan fietsveiligheid

02.02

Wat willen we?

Op 14 februari 2019 is het Startakkoord Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 ondertekend door o.a. het Rijk, IPO en VNG. Hierin is afgesproken dat alle wegbeheerders tot een analyse komen van de verkeersveiligheidsrisico's. Deze analyse is door het college van B&W vastgesteld op 8 februari 2022 en is op 30 maart 2022 via de LIS aangeboden aan de gemeenteraad. In deze analyse is gebruik gemaakt van verschillende data zoals snelheid, ongevallen, intensiteiten, weginrichting, bevolkingsopbouw, voertuigbezit etc. Een combinatie van deze data brengt de risico's in beeld waar proactief op gehandeld moet worden om ongevallen te voorkomen.

In de risico analyse zijn circa 141 wegvakken getoetst aan inrichtingseisen. Op basis van deze toetsing hebben wegvakken een cijfer gekregen. De wegvakscore, verkeersintensiteit, combinatie met wegwerkzaamheden, relatie met fietsveiligheid hebben het uitvoeringsprogramma bepaald waar nu budget voor wordt aangevraagd,

Wat stellen we voor?

Het bestuursakkoord 2022-2026 gaat in op verschillende aspecten van verkeersveiligheid. Het uitvoeringsprogramma sluit hier op aan en daarom is subsidie aangevraagd. Om dit uit te kunnen voeren wordt nu co-financiering gevraagd.

Wat als we het niet doen?

Het subsidiebedrag van €183.000 (exclusief btw) moet worden teruggestort.

De afgelopen jaren is het beleid van de gemeente geweest om zoveel mogelijk werk met werk te maken en geen/bepoort budget beschikbaar te stellen voor verkeersveiligheid. Wel zijn specifieke knelpunten aangepakt. Met deze risicoanalyse, waarin ook de bewonersmeldingen en reacties uit de Doarpetour zijn verwerkt, wordt aandacht geschonken aan de reacties vanuit de 'mianskip'.

Wat mag het kosten?

Er is €183.000 (exclusief btw) subsidie aangevraagd en toegekend. De co-financiering vanuit de gemeente is op basis van de subsidieaanvraag €183.000.

Per maatregel is een raming gemaakt. Het betreft nieuw beleid en sluit aan op het bestuursakkoord. De dekking wordt gezocht in de kadernota 2024 en een gedeelte (€ 60.000) kan worden gedekt uit de reguliere onderhoudsbudgetten.

De dekking in de kadernota 2024 bestaat uit de kapitaalslasten die een jaar naar de uitvoering ten laste van de exploitatie worden gebracht. Er worden de onderstaande kredieten gevraagd:

2024: € 56.000

2025: € 50.000

2026: € 17.000

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

STRUCTUREEL

Damwand haven Kootstertille

02.06

Wat willen we?

De damwand langs de haven van Kootstertille is in slechte staat en dient vervangen te worden.

Wat stellen we voor?

De damwand met ongeveer een lengte van 400 meter vervangen.

Kootstertille valt in het gebied van de bodemdaling. Dat betekent dat we voor eventuele meerkosten als gevolg van de bodemdaling, bijvoorbeeld een hogere damwand, een claim kunnen en zullen indienen bij de bodemdalingscommissie (NAM). Het gevraagde krediet in de kadernota gaat om de gemeentelijke kosten in het geheel.

Wat als we het niet doen?

Dan ontstaat er een onveilige situatie en moeten we het gebied afzetten.

We voldoen niet aan de zorgplicht en worden aan geschreven door het Wetterskip.

Wat mag het kosten?

De kosten schatten we op een investering van € 200.000.

De kapitaalslasten van deze investering bedragen € 9.000 ingaand een jaar na investering vanaf 2025.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	- 9	- 9	- 9

Wat willen we?

Het Wetterskip Fryslân is ontstaan uit een fusie van zeven verschillende waterschappen. Om binnen haar werkgebied verschillen in toewijzing van onderhoudsverplichtingen te voorkomen, heeft het Wetterskip Fryslân nieuw beleid ontwikkeld. Dit is verwoord in de "Beleidsregels inhoud Legger Waterloop en Kunstwerken" vastgesteld 7 oktober 2008. Voor de gemeente Achtkarspelen had dit tot gevolg dat een aantal kunstwerken (duikers) voor overdracht in beheer en onderhoud van het Wetterskip Fryslân naar de gemeente werd aangewezen in de (gewijzigde) legger. In reactie op de ingediende bezwaren heeft het Wetterskip Fryslân aangegeven geen reden te zien om van het beleid en de daarbij behorende leggerwijziging af te zien. Op grond van het vastgestelde beleid is tevens besloten geen financiële vergoeding aan te bieden.

Wat stellen we voor?

De Duikers overnemen per 1 jan 2025 zoals door het college besloten is.

Wat als we het niet doen?

Het betreft hier feitelijk een verplichting die met deze kadernota in de meerjarenbegroting wordt verwerkt,

Wat mag het kosten?

De kosten voor het in stand houden van de duikers is structureel € 30.000. Dit wordt met ingang van 2025 in de begroting opgenomen.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	- 30	- 30	- 30

Programma 3 – Economie

Binnen dit programma zijn geen wensen voor nieuw beleid ingediend.

Programma 4 - Onderwijs

effect	status
 vragend (nadelig)	 A - realisatiefase
 biedend (voordelig)	 B - planfase
 neutraal	 C - verkenfase
 nog onbekend	 onbekend
 variabel	

aard	raakvlak
 1. onontkoombaar	 alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
 2. noodzakelijk	 de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
 3. wenselijk	 beide DO's (via afstemming beleid)
	 beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Gebiedsteam-zorg in de school (GIS)

04.02

Wat willen we?

Door meer in te zetten op preventie willen we voorkomen dat we jeugdigen en gezinnen onnodig doorverwijzen naar zwaardere hulpverlening. Ook willen we voorkomen dat inwoners te maken krijgen met wachtlijsten om toegang tot ondersteuning te krijgen. Gelukkiger inwoners, bij tijdige hulp aan de voorkant hoeft niet te worden opgeschaald en de kosten blijven beheersbaar.

Het project proeftuin GIS is in 2021 gestart in Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. De sociaal werker van het gebiedsteam is een aantal uren per week zichtbaar in de school aanwezig en aanspreekbaar. Het project wordt professioneel gemonitord. De eerste ervaringen zijn positief en tussentijdse metingen van het onderzoek zien er veelbelovend uit.

Wat stellen we voor?

Samen met alle betrokken partners willen we zorg en ondersteuning tijdig en beter kunnen bieden. Om erger en duurder te voorkomen willen we al vroegtijdig passende hulp kunnen bieden, dus aan de voorkant.

Het project GIS is in 2021 gestart. De sociaal werker van het gebiedsteam is een aantal uren per week zichtbaar in de school aanwezig en aanspreekbaar. Het project wordt professioneel gemonitord. Het eindrapport wordt in het najaar van 2023 opgeleverd. De eerste bevindingen en rapportages zijn positief en veelbelovend.

De proeftuin wordt momenteel bekostigd uit tijdelijke NPO middelen en loopt eind 2023 af. Gezien de bemoedigende resultaten wordt voorgesteld de proeftuin in 2024 te verlengen (incidenteel).

Met inachtneming van de definitieve onderzoeksresultaten in het najaar van 2023 kan in het voorjaar 2024 voor de daarop volgende jaren een structurele bekostiging worden overwogen.

Wat als we het niet doen?

De sociale zorgen van en over onze inwoners zijn in de coronaperiode toegenomen. Ook bestaande knelpunten zijn daardoor vergroot.

Het systeem naar passende hulp en ondersteuning loopt vast op meer plekken. In de praktijk zien we de wachtlijsten voor (jeugd)hulp groeien. Intussen verzwaren de casussen, de problematiek groeit. De hulpvraag verzwaaert en wordt opgeschaald en de kosten stijgen.

Inwoners worden niet tijdig geholpen, lopen vast en worden steeds ongelukkiger. We zien een toename van mentale problemen en eenzaamheid bij jongeren; het welzijn van jeugdigen neemt af.

Om erger en duurder te voorkomen willen we eerder, liefst preventief, hulp kunnen bieden.

Wat mag het kosten?

Voor het verlengen van de proeftuin in 2024 wordt uitgegaan van 54 uren per week verdeeld over 22 scholen in Achtkarspelen. Omgerekend gaat het om de inzet van 1,5 fte.

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 132.000 voor het jaar 2024.

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 264.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 132.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 264.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Programma 5 - Sport, cultuur en recreatie

effect	status
 vragend (nadelig)	 A - realisatiefase
 biedend (voordelig)	 B - planfase
 neutraal	 C - verkenfase
 nog onbekend	onbekend
 variabel	

aard	raakvlak
 1. onontkoombaar	 alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
 2. noodzakelijk	 de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
 3. wenselijk	 beide DO's (via afstemming beleid)
	 beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Coördinator Spitkeet (2024-2025)

05.02

Wat willen we?

We willen een toekomstbestendige Spitkeet bereiken, welke door kan groeien in bezoekersaantallen en educatieve functie.

Wat stellen we voor?

We stellen voor om de Spitkeet in 2024 en 2025 subsidie te verlenen voor het professionaliseren van de bedrijfsvoering.

Wat als we het niet doen?

De afgelopen jaren zijn de bezoekersaantallen van de Spitkeet aanzienlijk toegenomen tot bijna 20.000 bezoekers per jaar. Dit succes heeft geleid tot organisatorische vraagstukken en druk op het vrijwillige bestuur.

Wat mag het kosten?

In 2024 en 2025 € 50.000 per jaar.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect		Status		Aard		Raakvlak	
Financieel (x € 1.000)							
2024		2025		2026		2027	
-		-		-		-	

Wat willen we?

Foar it ûntwikkeljen, advisearjen en útfieren fan it Frysk taalbelied binne fjouwer oeren beskikber foar twa gemeenten; twa oeren foar Achtkarspelen en twa oeren foar Tytsjerksteradiel. Dit jier wurdt de Nota Frysk taalbelied aktualisearre en silje de ambysjes op it mêd fan it Frysk oanskerpe wurde.

Wat stellen we voor?

Doel fan de Nota Frysk taalbelied is it kreëarjen fan rânebetingsten foar it behâld en fuortsterkjen fan de Fryske taal. Om dêr de kommende jierren útfiering oan jaan te kinnen is ekstra formaasje nedich. In útwreiding fan fjouwer oeren foar ûntwikkeljen en advisearjen en tolve oeren foar de útfiering fan it Frysk taalbelied.

Wat als we het niet doen?

Sûnder ekstra formaasje is it net mooglik om útfiering te jaan oan behâld en fuortsterkjen fan de Fryske taal.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 25.000.

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 50.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 25.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 50.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

STRUCTUREEL**Uitvoering Kultuurnota Ut de kûlizen**

05.03

Wat willen we?

In beide gemeenten is de Kultuurnota Ut de kûlizen vastgesteld. In het uitvoeringsplan van de cultuurnota zijn nieuwe actiepunten opgenomen. Voor uitvoering van de structurele activiteiten, zoals een digitaal cultuurloket en het organiseren van een cultuurmarkt/-platform, is extra budget nodig.

Wat stellen we voor?

Het huidige cultuurbudget biedt onvoldoende ruimte om de nieuwe structurele activiteiten te financieren. Om uitvoering te kunnen geven aan de cultuurnota vragen we extra budget.

Wat als we het niet doen?

Zonder extra budget kunnen we geen uitvoering geven aan de nieuwe structurele activiteiten in de cultuurnota.

Wat mag het kosten?

De kosten voor de gemeente Achtkarspelen bedragen € 7.000.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
- 7	- 7	- 7	- 7

Programma 6 - Sociaal domein

effect		status	
	vragend (nadelig)		A - realisatiefase
	biedend (voordelig)		B - planfase
	neutraal		C - verkenfase
	noq onbekend		onbekend
	variabel		

aard		raakvlak	
	1. onontkoombaar		alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
	2. noodzakelijk		de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
	3. wenselijk		beide DO's (via afstemming beleid)
			beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Beurtschip

06.04

Wat willen we?

We willen meer mensen laten participeren op de arbeidsmarkt. Daarom hebben wij een aantal jaren geleden het project Beurtschip georganiseerd. Bij dit project bieden wij inwoners een lasopleiding aan in combinatie met het opdoen van praktijkervaring door te lassen aan een schip. Het doel van het project is om inwoners te begeleiden naar betaald werk in de metaalsector. In 2021 hebben wij op grond van de Versnellingsagenda subsidie aangevraagd voor het project. Deze aanvraag is afgewezen. U heeft toen besloten om de projectkosten op te nemen in de begroting 2022 en 2023. Daarbij hebben wij u toegezegd om in de Kadernota 2024 – 2027 met een voorstel te komen hoe wij het project goedkoper kunnen organiseren. Wij hebben dit onderzocht en concluderen dat wij het project niet op een goedkopere manier kunnen organiseren.

Wat stellen we voor?

Het project Beurtschip in de huidige vorm voort te zetten en de kosten op te nemen in de begroting 2024 tot en met 2026. Wij monitoren de komende jaren de kosten en resultaten van het project. In de Kadernota 2026 – 2029 leggen wij u opnieuw een voorstel voor om het project al dan niet voort te zetten.

Wat als we het niet doen?

- We hebben dan minder uitstroom naar werk. Het is bekend dat de komende jaren veel mensen uitstromen in de metaalsector wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Stoppen we met het project, dan lopen we het risico dat we het kind met het badwater weggoien. Opleiden voor de metaalsector is opleiden voor een kansberoep.
- Tegenover de kosten van dit project staan ook baten, zoals de maatschappelijke bate van 'meedoen' en minder uitkerings- en uitvoeringslasten bij uitstroom naar werk. Tot nu is er sprake van een structurele bate omdat alle kandidaten die aan het werk zijn gegaan nog steeds aan het werk zijn. Hierdoor hebben wij in de periode 1 juli 2017 tot en met 31 december 2022 € 2.562.000 minder aan uitkeringen hoeven te betalen. Deze bate is hoger dan de projectkosten in deze periode. Dit leidt tot een positief verschil van € 1.755.000.
- Een bijstandsuitkering is gemiddeld € 14.000 per jaar en de uitvoeringskosten voor een bijstandsuitkering zijn ongeveer € 2.900 per persoon per jaar. De uitvoeringskosten zijn voornamelijk de kosten van de ambtenaren die zich bezighouden met inkomensondersteuning en het bevorderen van re-integratie. Stoppen we met dit project, dan vervallen deze baten en verwachten wij dat de uitkerings- en uitvoeringslasten stijgen.

Wat mag het kosten?

Het gaat om een gezamenlijk project met Tytsjerksteradiel. De kosten zijn per gemeente per jaar € 158.000 voor de jaren 2024-2026.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Coördinator Maatschappelijk Vastgoed

06.12

Wat willen we?

Inzetten op de leefbaarheid van de dorpen door te zorgen voor één aanspreekpunt voor de beheerders van het maatschappelijk vastgoed. En het mogelijk maken dat vraagstukken rond het maatschappelijk vastgoed integraal worden aangepakt.

De functie van Coördinator Maatschappelijk Vastgoed is de afgelopen jaren niet (toereikend) en versnipperd over verschillende afdelingen belegd. Daardoor is er geen vast aanspreekpunt voor de beheerders van het maatschappelijk vastgoed, zoals dorpshuizen, scholen en clubhuizen. Bovendien mist er een integrale aanpak van de vraagstukken rond het maatschappelijk vastgoed.

Wat stellen we voor?

Het aanstellen van een 1 fte Coördinator Maatschappelijk Vastgoed die voor beide gemeenten wordt ingezet, dus 0,5 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen?

Er ontstaat een ongelijk speelveld voor met name dorpshuizen, weinig overleg met de dorpshuizen en maatschappelijk vastgoed draagt niet bij aan de sociale cohesie in de dorpen, doordat zij niet de juiste functie vervullen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 56.000.

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 112.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen.

Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 56.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 112.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Digitaliseren fysiek archief Inkomen en Participatie

06.02

Wat willen we?

Het bestaande fysieke archief van het Sociaal Domein gedeeltelijk digitaliseren. Gedeeltelijk omdat we alleen de documenten van openstaande dossiers digitaliseren.

Wat stellen we voor?

Van de openstaande dossiers de documenten digitaliseren.

Wat als we het niet doen?

- 1) Uitvoering van werkzaamheden kan niet plaats- en tijdonafhankelijk plaatsvinden.
- 2) Inwoners krijgen niet makkelijk toegang tot hun eigen dossiers.
- 3) Geen besparing op papiergebruik.
- 4) Beheer van informatie blijft arbeids- en tijdsintensief.
- 5) Privacy van gegevens blijft minder goed te waarborgen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor deze digitaliseringsslag worden geraamd op € 25.000.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Gebiedsregisseur in de huisartsenpraktijk (POH Jeugd)

06.08

Wat willen we?

We willen voor Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel de formatie voor de gebiedsregisseur in de huisartsenpraktijk, te weten de praktijkondersteuner Jeugd (POH), uitbreiden en uitrollen naar alle huisartsenpraktijken in de beide gemeenten.

Wat stellen we voor?

Per gemeente een uitbreiding van 1 fte. Uitvoering binnen de Werkmaatschappij.

Wat als we het niet doen?

Uit de evaluatie van de pilot bij de huisartsenpraktijken in Harkema en Burgum blijkt dat de inzet van de gebiedsregisseur van grote meerwaarde is. Deze vorm van zorg is laagdrempelig voor onze inwoners, heeft een preventief karakter, verbetert en optimaliseert de toegang tot zorg en voorkomt onnodige inzet van zwaardere zorg.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 102.000. Een deel daarvan (€45.000) kan worden gefinancierd uit de beschikbare POK-middelen. Het college verwacht dat het restant van € 57.000 gefinancierd kan worden uit de te verwachten besparingen op de maatwerkvoorzieningen Jeugd als gevolg van de inzet van de POH Jeugd in de huisartsenpraktijk.

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 204.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen.

Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 102.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 204.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Uitvoeringsplan Participatiewet - Inzet jobhunter

06.07

Wat willen we?

Wij willen dat iedereen meedoet naar vermogen. Meedoen is de norm en werken is het doel. Deze ambitie hebben we uitgesproken in het Beleidsplan Participatie 'Iedereen doet mee', dat de raad eind 2021 heeft vastgesteld. Wij zijn bezig met een uitvoeringsplan om dit beleid in de praktijk vorm te geven. Uit dit uitvoeringsplan blijkt dat we het Participatiebeleid budgetneutraal kunnen uitvoeren, met uitzondering van de werkgeversdienstverlening.

Met de vaststelling van het Beleidskader Sociaal Domein is het werkgeversteam Participatie in 2020 gehalveerd. Wij zetten op dit moment 0,77 fte in per gemeente. De halvering van het werkgeversteam leidt tot een spagaat in de uitvoering van het nieuwe Participatiebeleid. Wij hebben een jobhunter in dienst om werk te vinden voor inwoners met een arbeidsbeperking die onder de doelgroep van de Banenafpraak en Beschut Werk vallen. We hebben geen jobhunter om inwoners, zonder arbeidsbeperking, te ondersteunen bij het vinden van werk. Het gaat om een relatief grote groep inwoners die door diverse problematiek een afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Onder regie van onze sociaal werkers lukt het in veel gevallen om deze problemen op te lossen, maar de praktijk laat zien dat de laatste stap, het vinden van werk, moeilijk is. Voor het ondersteunen van deze inwoners is specialistische kennis van een jobhunter nodig.

Wat stellen we voor?

Budget beschikbaar te stellen voor 1 fte jobhunter die voor beide gemeenten wordt ingezet, dus 0,5 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen?

- Dan kunnen wij de doelstelling met betrekking tot werkgeversdienstverlening, zoals vastgelegd in het Participatiebeleid, niet waarmaken. Werkgevers zijn belangrijke samenwerkingspartners bij het uitvoeren van het Participatiebeleid. Het is onze rol om deze werkgevers zo goed mogelijk te faciliteren en te ontzorgen wanneer zij inwoners met een bijstandsuitkering in dienst willen nemen.
- Veel sectoren kampen met personeelstekorten. Zetten we geen jobhunter in, dan kunnen wij werkgevers niet ondersteunen bij het (gedeeltelijk) oplossen van dit probleem. Wie kan en wil werken is aan het werk, maar we zien dat veel inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt niet profiteren van de ruime arbeidsmarkt. Ondanks de uiteenlopende problemen van deze inwoners, blijkt uit de praktijk dat zij met de juiste begeleiding een goede kans hebben op betaald werk. In deze groep zit juist het arbeidspotentieel waar werkgevers om staan te springen.
- Zetten we geen jobhunter in, dan ondersteunen wij een relatief grote groep inwoners niet of onvoldoende bij het vinden van werk. De kans is groot dat deze inwoners lang bijstandsafhankelijk blijven. Door te investeren in een jobhunter bevorderen we uitstroom naar werk. Tegenover de kosten van een jobhunter staan baten wanneer inwoners uitstromen naar werk. Naast de sociale baten van 'meedoen' leidt dit tot minder uitkerings- en uitvoeringslasten. Een uitkering is gemiddeld € 14.000 per jaar en de uitvoeringslasten zijn gemiddeld € 2.900 per jaar (ambtelijke inzet voor inkomensondersteuning en re-integratiedienstverlening). De insteek is dan ook dat de jobhunter zichzelf terugverdient door te besparen op deze lasten. De gemiddelde lasten per inwoner ($\text{€ } 14.000 + \text{€ } 2.900 = \text{€ } 16.900$) afgezet tegen de loonkosten van de jobhunter ($\text{€ } 51.000$), levert op dat laatstgenoemde zichzelf vrijwel terugverdient als hij ervoor zorgt dat er drie inwoners uitstromen. Waarbij de praktijk laat zien dat de absolute meerwaarde van een jobhunter ten opzichte van niet specialisten, vooral is dat deze tot drie keer sneller zorgt voor uitstroom.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 51.000.

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd.

De kosten voor deze taak bedragen € 102.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen.

Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 51.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 102.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

effect	status
 vragend (nadelig)	 A - realisatiefase
 biedend (voordelig)	 B - planfase
 neutraal	 C - verkenfase
 nog onbekend	onbekend
 variabel	

aard	raakvlak
 1. onontkoombaar	 alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
 2. noodzakelijk	 de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
 3. wenselijk	 beide DO's (via afstemming beleid)
	 beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Formatie stikstof

07.02

Wat willen we?

In de kadernota 2022 - 2025 is formatie voor stikstof (incl. milieubeleid) beschikbaar gesteld. Het stikstofdossier zal ook voor 2024 en de navolgende jaren blijvend een grote invloed hebben op onze taken. Onze overheid lijkt drastisch in te zetten op een vergaande sanering. Daarbij zullen alle sectoren een bijdrage moeten leveren om te komen tot reductie van stikstof. Dat betekent ook dat voor projecten in onze gemeente de milieukundige beoordeling/inpassing een groot punt van aandacht zal blijven. Provinciaal wordt ingezet op gebiedsgericht beleid waarbij aansluiting nodig is om op te komen voor onze belangen en de uitwerking voor ons grondgebied te bewerkstelligen. Ook blijft er discussie over de toepassing van het rekenmodel Aerius, de toepassing van bestaande emissiearme technieken en de ontwikkeling van nieuwe technieken. Duidelijkheid ontbreekt nog evenals de kaders die daarop aangepast moeten worden. De taak is een vast onderdeel geworden van de uit te voeren werkzaamheden. Om de uitvoering te kunnen borgen is structureel 0,6 fte voor deze taak nodig.

Wat stellen we voor?

We stellen voor om voor Achtkarspelen 0,3 fte voor de milieutaak 'stikstof' beschikbaar te stellen. In deze formatie is het voortzetten van de in de kadernota 2022 - 2025 tijdelijk beschikbaar gestelde 0,2 fte voor milieubeleid inbegrepen.

Wat als we het niet doen?

Zonder formatie is het niet mogelijk om de werkzaamheden op het vlak van stikstof te kunnen uitvoeren. Hierdoor komt beleidsontwikkeling tot stilstand en kan projectontwikkeling vertragen.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 36.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 72.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 36.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 72.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Programma 8 - Volkshuisvesting, RO en stedelijke vern

effect	status
vragend (nadelig) biedend (voordelig) neutraal nog onbekend variabel	A - realisatiefase B - planfase C - verkenfase onbekend
aard	raakvlak
1. onontkoombaar 2. noodzakelijk 3. wenselijk	alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering) de eigen DO én de WM (via de uitvoering) beide DO's (via afstemming beleid) beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Beleid op verhuur van panden

08.02

Wat willen we?

Er is beleid voor de verhuur van panden nodig om te zorgen dat huurprijzen op eenzelfde manier worden berekend en goed onderbouwd kunnen worden. Nu wordt dit onvoldoende gedaan waardoor huurprijzen, in vergelijkbare gevallen, erg van elkaar verschillen zonder dat daar een duidelijke reden voor is. Ook wordt er in veel gevallen een huurprijs bepaald die onder de kostprijsdekkende huurprijs ligt. Hierdoor houdt de gemeente zich niet aan de Wet Markt en Overheid. Doordat de gemeente te lage huren in rekening brengt, loopt zij ook inkomen mis. Beleid op de verhuur van panden kan dit voorkomen omdat er duidelijkheid ontstaat over de huurprijsbepaling. Hierbij kan tevens onderscheid worden gemaakt tussen de verhuur aan maatschappelijke organisaties en commerciële partijen.

Wat stellen we voor?

Dat er eenmalig tijd en geld beschikbaar gesteld wordt voor het schrijven van beleid om te zorgen voor een uniforme en transparante prijsbepaling bij de verhuur van panden. Het beleid dient tevens te voldoen aan de wettelijke vereisten.

Wat als we het niet doen?

Door het ontbreken van beleid wordt er in veel gevallen op eigen inzicht een huursom bepaald. Dit leidt ertoe dat er meestal niet kostprijsdekkend verhuurd wordt waardoor de gemeente zich niet houdt aan de Wet Markt en Overheid. Wanneer er geen beleid komt zal de transparantie in de berekening van de huurprijs ontbreken, de willekeur blijven en zal de gemeente inkomen mis blijven lopen.

Wat mag het kosten?

Er is een schatting gemaakt van €15.000 op basis van de ervaring van een externe partij.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect		Status		Aard		Raakvlak	
Financieel (x € 1.000)							
2024		2025		2026		2027	
-		-		-		-	

Overhead

effect		status	
	vragend (nadelig)		A - realisatiefase
	biedend (voordelig)		B - planfase
	neutraal		C - verkenfase
	noq onbekend		onbekend
	variabel		

aard		raakvlak	
	1. onontkoombaar		alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering)
	2. noodzakelijk		de eigen DO én de WM (via de uitvoering)
	3. wenselijk		beide DO's (via afstemming beleid)
			beide DO's én de WM (via de uitvoering)

NIEUW OF GEWIJZIGD BELEID

EENMALIG

Financiën - AOIB en Senior Financieel Adviseur

00.04.51

Wat willen we?

Administratieve Organisatie & Interne Beheersing, AOIB

De inrichting van de procesorganisatie binnen de gemeenten is niet op het vereiste niveau. Er is hoge urgentie om hierin adequaat te voorzien. Daarom is voor 2023 eerst incidenteel (voor de periode van één jaar) beschikbaar budget vrijgemaakt uit projectmiddelen en beschikbare vacatureruimte zodat kon worden gestart met het goed neerzetten in de organisatie van risico- en procesmanagement. Om deze werkzaamheden rond Administratieve Organisatie en Interne Beheersing (AOIB) ook toekomstbestendig te kunnen borgen is het noodzakelijk om deze werkzaamheden structureel in te richten en te positioneren.

Senior Financieel Adviseur

Voor de periode 2020 t/m 2023 heeft de raad incidenteel budget beschikbaar gesteld voor een extra (tweede) Senior Financieel Adviseur. Nu de dekking eind 2023 afloopt, is het nodig de eerdere keuze om hierin voor de tijdelijkheid te voorzien te heroverwegen. Om de werkzaamheden te bestendigen en te borgen in deze regiefunctie is het noodzakelijk om deze formatie structureel in te kunnen zetten. De huidige taakomvang en het samenhangende advies- en activiteitsniveau kan eenvoudigweg niet door één adviseur worden opgevangen.

Wat stellen we voor?

Administratieve Organisatie & Interne Beheersing, AOIB

Voorgesteld wordt om 2,5 fte aan formatieruimte beschikbaar te stellen voor het opzetten, inrichten en werkzaam houden van de werkzaamheden AOIB binnen de Werkmaatschappij. Hiervan draagt onze gemeente voor 1,25 fte bij.

Senior Financieel Adviseur

Voorgesteld de eerder toegekende (extra) formatieruimte van 1,0 fte voor een Senior Financieel Adviseur binnen de Werkmaatschappij vooralsnog beschikbaar te houden voor een periode van twee jaar. Hiervan draagt onze gemeente voor 0,5 fte bij.

Wat als we het niet doen?

Administratieve Organisatie & Interne Beheersing, AOIB

Dit leidt tot onaanvaardbare risico's (organisatievereisten en regelgeving) en kwetsbaarheden in de uitvoering van werkzaamheden (efficiency en effectiviteit). Dit wordt versterkt door het hoge personeelsverloop.

Senior Financieel Adviseur

Ondanks en los van het organisatievraagstuk wat momenteel speelt, geldt dat adequate kennis en achtervang op de seniorpositie noodzakelijk is om de continuïteit en kwaliteit van de werkzaamheden in de Planning & Control-cyclus te garanderen. Met één senior is dit te kwetsbaar georganiseerd.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 201.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 402.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 201.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 402.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

HRM - Strategische ondersteuning en advisering

00.04.50

Wat willen we?

Het team HRM levert naast de reguliere dienstverlening ook noodzakelijke ondersteuning aan en advisering op diverse (door)ontwikkelingen binnen de organisatie. In de afgelopen jaren heeft het team continue vol onder druk gestaan en met het oog op de toekomstige ontwikkelingen van de Werkmaatschappij zal deze druk de aankomende tijd alleen nog maar toenemen.

In het afgelopen jaar zijn 80 medewerkers uitgestroomd en in 2023 tot en met april al 24 medewerkers. Daarnaast leent de organisatie op dit moment 137 medewerkers in die tijdelijk worden ingezet op structurele werkzaamheden en functies, omwille van schaarste en het gegeven dat wij medewerkers nog niet goed kunnen vinden om vast in dienst te houden. In de aankomende jaren tot 2030 stroomt 25% van het personeel vanwege het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd uit. Dit in combinatie met de steeds krappere arbeidsmarkt is het noodzakelijk dat een arbeidsstrategie ontwikkeld wordt en er specifieke kennis en ervaring op het gebied van werving en selectie binnengehaald wordt.

De twee recent benoemde speerpunten 'actieve arbeidsmarktbenadering en instroom medewerkers' en het 'binden en boeien' van medewerkers vergen een investering om vervolgens mensen en kennis te kunnen behouden en kosten van inleen te verlagen.

Ook de verdere opbouw van het Arbo- en preventiebeleid (inclusief BHV) moet verder vormgegeven en vervolgens goed geborgd worden. Dit betekent dat de wettelijke zorg voor de veiligheid en gezondheid van medewerkers tijdens de uitvoer van hun werkzaamheden gewaarborgd moet zijn. Maar vanwege gebrek aan voldoende capaciteit liggen op dit moment de verdere ontwikkeling en opvolging van het Arbo- en preventiebeleid en de BHV vrijwel geheel stil.

Met de huidige bezetting (inclusief tijdelijke uitbreidingen) -waarvan nagenoeg de helft van de teamleden net ruim een half jaar binnen is - kunnen de hoogstnoodzakelijke basistaken worden uitgevoerd. Om strategisch advies, ondersteuning en uitwerking te kunnen (blijven) geven in de dagelijkse werkzaamheden en aan organisatiespeerpunten als SPP, Duurzame inzetbaarheid, Organisatieontwikkeling, Arbeidsomstandigheden etc. is structurele uitbreiding noodzakelijk.

Omdat we op dit moment te maken hebben met een hoog ziekteverzuim, een hoge werkdruk, een hoog verloop en sterk concurrerende collega-gemeentes is besloten voor de aankomende jaren met name de focus te leggen op de volgende twee speerpunten:

- 1 Het behouden van medewerkers (binden&boeien en duurzame inzetbaarheid)
 - Het aantrekkelijk houden of aantrekkelijker maken van het werk;
 - Medewerkers gezond houden en
 - Zieke medewerkers goed/beter begeleiden.
- 2 Bewerken van de arbeidsmarkt en werven van nieuwe medewerkers (recruitment)
 - Arbeidsmarktcommunicatie en wijze van werven aanpassen aan situatie en
 - Nieuwe collega's goed on-boarden en behouden.

Wat stellen we voor?

Om bovenstaande te kunnen realiseren is de volgende uitbreiding van de capaciteit een absolute voorwaarde.

Senior adviseur HRM

Uitbreiding van 1,11 fte Senior-adviseur HRM (1,05 fte per gemeente) om de huidige reguliere dienstverlening en advisering op diverse (door)ontwikkelingen en uitdagingen op een goede wijze te kunnen continueren en diverse noodzakelijke beleidsterreinen, die moeten worden geactualiseerd en ontwikkeld, te kunnen uitvoeren.

HR Medewerker

Uitbreiding van 1,89 fte HR-medewerker (0,95 per gemeente) om de huidige reguliere dienstverlening en ondersteuning bij diverse (door- en beleids)ontwikkelingen en uitdagingen op een goede wijze te kunnen continueren.

Preventiemedewerker

Uitbreiding van 0,78 fte Preventiemedewerker (oftewel 0,39 fte per gemeente) zodat daarmee het Arbo- en preventiebeleid en de BHV binnen de organisaties goed worden neergezet en diverse noodzakelijke activiteiten (onder andere de RIE's, Lymescreening, griep prik en vaccinaties voor Hepatitis A en B en Tetanus) naast de wettelijke taken kunnen worden uitgevoerd conform de betreffende wet- en regelgeving.

Recruitment

- Uitbreiding (1 jaar) van 1,0 fte Arbeidsmarktstrateeg S11; (0,5 fte per gemeente)
- uitbreiding van 1,0 fte Recruiter (0,5 fte per gemeente) S10A en
- uitbreiding van 1,0 fte Recruitmentmedewerker S8 (0,5 fte per gemeente)

Met inzet van recruitment wordt het mogelijk gemaakt om een arbeidsmarktstrategie te ontwikkelen en wordt er specifieke kennis en ervaring op het gebied van werving en selectie binnengehaald. Op een kundige wijze wordt het dan mogelijk om de aankomende jaren goed personeel te zoeken en te vinden en worden daarmee de steeds moeilijker vervulbare vacatures vervuld.

Tevens kunnen we hierdoor het aantal inleenovereenkomsten verlagen en meer medewerkers vast aan ons binden, hetgeen kostenverlagend werkt, en kennis borgen.

Wat als we het niet doen?

De huidige extra reguliere dienstverlening en ondersteuning (o.a. bij inhuur, werving en selectie en Slagwerk) worden dan gestopt of afgebouwd. Dit geeft vervolgens een verhoging van de werkdruk bij leidinggevend en heeft waarschijnlijk ook consequenties voor de rechtmatigheid van handelen bij inhuur van personeel.

De verdere noodzakelijke professionalisering van het team stagneert, een deel van de afdelingsondersteuning valt weg en diverse beleidsonderdelen worden niet verder ontwikkeld en vastgesteld voor de organisatie.

Dit heeft mogelijk gevolgen voor de dienstverlening aan inwoners van de gemeente: uitvoering van bepaalde taken kan niet meer vanwege onvoldoende capaciteit. Verder kan er sprake zijn van een toename van inhuur en de daarmee gepaarde kosten. Tot slot kan bij incidenten de arbeidsinspectie concluderen dat de 'boel niet op orde is', omdat we op dit moment te kwetsbaar zijn (1 medewerker) en niet goed voorbereid zijn op calamiteiten op het gebied van Arbo of BHV. Dit resulteert vervolgens mogelijk in een forse boete en imagoschade.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 365.000 De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 729.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 365.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 729.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

I&A - Continuïteit en kwaliteit van informatievoorziening

00.04.52

Wat willen we?

Met het toenemende belang van digitalisering is er ook grote druk op onze afdeling Informatisering & Automatisering gekomen. Voor een goede bedrijfsvoering en dienstverlening aan onze inwoners is het cruciaal dat er op een aantal vitale functies versterking komt. Dit maakt het mogelijk om de basis dienstverlening zoals het hebben van een adequate helpdesk in stand te houden en uit te breiden en te zorgen dat belangrijke ontwikkelingen en vernieuwingen doorgevoerd kunnen worden. Hierbij moet gedacht worden aan het waarborgen van continuïteit van onze diensten, het zorgen dat gegevens en systemen veilig zijn en blijven, vervanging van softwarepakketten waar het contract van afloopt en het voldoen aan steeds scherpere regelgeving.

Ter illustratie: Onze licentiebehoefte, het bedrag dat per gebruiker moet worden betaald om systemen te mogen gebruiken, is gegroeid van circa 700 in 2018 naar bijna 900 in 2023. We hebben ruim 100 ICT-contracten, waarvan ongeveer 80 via een aanbesteding moeten worden verkregen en met een zekere regelmaat moeten worden vervangen of opnieuw moeten worden gegund om rechtmatig te zijn. Daarnaast hebben we bijna 200 applicaties, waarvan een groot deel logisch met elkaar verbonden is en moeten we 16 grotere locaties en diverse gymzalen van technologie voorzien. Door het grote aantal wisselingen in de personele bezetting van de organisatie, ligt er een grote druk op medewerkers van systeembeheer, functioneel beheer en helpdesk. Daarnaast is de hoeveelheid beschikbaar personeel niet meegegroeid met de toename van (verplichte) werkzaamheden.

Wat stellen we voor?

Om de capaciteit binnen I&A van een kritiek naar passend niveau te brengen is invulling c.q. uitbreiding van onderstaande functies noodzakelijk.

Het gaat om een uitzetting van 11,5 fte voor uitvoering binnen de Werkmaatschappij. Hiervan komt 5,75 fte voor rekening van onze gemeente.

- Systeembeheer (1,5 fte)
- Helpdesk (0,75 fte)
- Functioneel beheer (0,5 fte)
- Informatieadvies (1 fte)
- Projectleiders ICT (1 fte)
- Business Intelligence (BI) functionarissen (1 fte)

Wat als we het niet doen?

De continuïteit en kwaliteit van onze informatievoorziening en van onze organisatie is daarmee direct in het geding. Daarnaast riskeren we uitval door overbelasting van onze medewerkers. Dit heeft dus grote gevolgen voor onze bedrijfsvoering. Diverse projecten zoals het inrichten van digitale dienstverlening voor inwoners, betere ondersteuning met ruime beschikbaarheid van de helpdesk en vervanging van vitale systemen kan dan niet uitgevoerd worden. Tevens lopen we dan risico's op het terrein van informatieveiligheid en rechtmatigheid.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 638.000 per jaar. De taken worden zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 1.276.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 638.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 1.276.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Juridische zaken - Inkoop - flexibele schil

00.04.11

Wat willen we?

Uit de evaluatie van de kadernota inkoop en aanbesteden 2018 is aanbevolen om in algemene zin het werkproces omtrent aanbesteden doorlopend te optimaliseren. De budgethouders zijn op het moment zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheid van inkoop en aanbesteden en de Inkoopadviseurs binnen team advies adviseren de budgethouders bij inkoopacties. Door de veranderende complexe materie en het realiseren van diverse beleidsdoelstellingen, zoals duurzaamheid en social return, verschuiven taken in de praktijk veelvuldig van de budgethouders naar de inkoopadviseurs, dit mede door het ontbreken van voldoende specifieke kennis en ervaring. Door het ontbreken van deze specifieke kennis en ervaring kost het de budgethouder veel tijd en moeite om de aanbestedingsstukken op juiste wijze op te stellen. Als de inkoopadviseur hier meer regie over kan voeren kan de budgethouder zich focussen op leveren van de inhoud voor de betreffende aanbesteding. Door het toevoegen van een flexibele schil kunnen wij vanaf 2024 alle openbare, alle MVO-aanbestedingen van de WM, en aanbestedingen voor werken boven >1,5 miljoen onder regie van en te laten begeleiden door inkoopadviseurs binnen team advies.

Wat stellen we voor?

Voorgesteld wordt om 0,7 fte als structurele formatieruimte beschikbaar te stellen als flexibele schil voor team Juridische zaken & Inkoop binnen de werkmaatschappij. Dit betekent 0,35 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen?

Dan lopen we een risico op het rechtmatig inkopen van goederen, diensten en werken.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 42.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 84.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 42.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 84.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

Juridische zaken - Inkoopcoördinator**00.04.10****Wat willen we?**

Er is sprake van een wetswijziging voor de rechtmatigheidsverantwoording van inkoop en aanbesteden. De externe accountant verstrekt nu nog een controleverklaring met een oordeel inzake getrouwheid en rechtmatigheid bij de jaarrekening van de gemeenten. Echter met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt dit en moeten de colleges en het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording geven in de jaarrekening. Deze wettelijke wijziging leidt tot extra werkzaamheden om de rechtmatigheidsverantwoording te onderbouwen en over de rechtmatigheidsfouten en eventuele onduidelijkheden te rapporteren aan de externe accountant.

Wat stellen we voor?

Voorgesteld wordt om 0,5 fte als structurele formatieruimte beschikbaar te stellen voor een inkoopcoördinator. Dit is 0,25 fte per gemeente.

Wat als we het niet doen?

Dan komt de rechtmatigheidsverantwoording in het geding

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 24.500. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 49.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 24.500, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 49.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect		Status		Aard		Raakvlak	
Financieel (x € 1.000)							
2024	2025	2026	2027				
-	-	-	-				

Managementsecretariaat

00.04.01

Wat willen we?

Binnen de Cluster Organisatie en Ontwikkeling (totaal plm 135 FTE) zijn op dit moment zes teams actief met ieder een teamleider. De betrokken zes teamleiders ervaren en hoge werkdruk, mede als gevolg van de vele administratieve taken die zij dagelijks moeten uitvoeren op het gebied van personele zaken, agendabeheer, organiseren van bijeenkomsten enz,. Dit neemt een wezenlijk aantal uren van hun werkweek in beslag. Door de inzet van managementsecretaresses worden de teamleiders administratief ontlast en krijgen ze meer ruimte om zich te kunnen richten op hun managementtaken, zoals teamontwikkeling/organisatie ontwikkeling enz.

Wat stellen we voor?

Voorgesteld wordt om voor de komende 2 jaar 0,67 fte als formatieruimte beschikbaar te stellen voor het kunnen aantrekken van een managementsecretaresse ter vermindering van de werkdruk van de teamleiders.

Wat als we het niet doen?

Gezien de te verwachten ingrijpende ontwikkelingen in de samenwerking en de leidende rol die teamleiders hier in zullen moeten gaan vervullen, zal er in de komende jaren veel van hen worden verwacht. Als gevolg van onvoldoende administratieve ondersteuning zal de werkdruk op ontoelaatbare wijze toenemen en bestaat een grote kans op uitval of vertrek. Binnen de overige clusters van de organisaties wordt reeds gewerkt met managementsecretaresses, waardoor er een ongelijkheid in de facilitering van de groep leidinggevenden zal blijven bestaan, wat zal leiden tot ontevredenheid onder de medewerkers.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 57.500. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 115.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 57.500, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 115.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect		Status		Aard		Raakvlak	
Financieel (x € 1.000)							
2024	2025	2026	2027				
-	-	-	-				

Wat willen we?

Aanschaffen van een documentenscanner waarmee we iemands identiteitsdocument kunnen scannen en waarmee gecontroleerd wordt op echt- en geldigheid van het document en of het de echtheidskenmerken bevat die verwacht worden. Aanschaffen gezichtsscanner waarmee door middel van een camera, de pasfoto op het identiteitsdocument vergeleken kan worden met het gezicht van de inwoner.

Wat stellen we voor?

Aanschaffen van de benodigde apparatuur voor Burgerzaken locatie Buitenpost.

Wat als we het niet doen?

Aan de hand van registratie in de BRP worden allerlei rechten en plichten toegekend aan personen zoals verschillende toeslagen (kinderbijslag, zorgtoeslag e.d.). Het is daarom heel belangrijk dat deze gegevens kloppen en dat alleen personen die aan de voorwaarden voldoen zich kunnen inschrijven in de BRP.

Wanneer personen onterecht worden ingeschreven, dan werkt dat door naar alle overheidsregistraties. Mensen kunnen dan onterecht gebruik maken van toeslagen, zorg, onderwijs en verblijfsrecht. Het vaststellen van de juiste identiteit is dus ontzettend belangrijk. Wanneer de apparatuur niet aangeschaft wordt betekent dit dat er een verhoogd risico bestaat op het het onjuist identificeren en inschrijven van personen in het BRP.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geraamd op € 10.000.

Dit onderwerp classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
onbekend	onbekend	onbekend	onbekend

Teamleider HRM

00.04.03

Wat willen we?

Het team HRM is pas onlangs weer wat op sterkte gekomen met nieuwe en vaak jonge medewerkers. Omdat HRM de komende jaren één van de teams is waar veel van de speerpunten rond behoud en werving van medewerkers terechtkomt, en omdat het team groeit en mogelijk op termijn verschuiving van medewerkers naar dit team aan de orde is, is goede en continue leiding op dit team nodig.

Wat stellen we voor?

Voorgesteld wordt om de huidige tijdelijke invulling van teamleiding om te zetten in een vaste teamleider met een omvang van 1 FTE. Dit betekent per gemeente 0,5 fte,

Wat als we het niet doen?

Als we het niet doen komt dit team vanaf 2024 zonder teamleider te zitten waardoor er onvoldoende zorg voor medewerker is. Inzetten op binden en boeien van medewerkers, zowel binnen dit team als in de organisatie van 8KTD komt daarmee in het gedrang, terwijl we daar de komende jaren volop op moeten inzetten.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 68.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 136.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 68.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 136.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
-	-	-	-

00.04.02

Teamleider I&A

Wat willen we?

Het team I&A bestaat uit ca. 46 mensen en wordt nu geleid door één Teamleider. In het kader van een passende en gewenste span of attention van ca 20 medewerkers, is een tweede Teamleider (1FTE) voor dit team noodzakelijk.

Wat stellen we voor?

We stellen voor om in het kader van de ontwikkeling van de organisatie onder begeleiding van de huidige interim Teamleider en in gesprek met het team, clustermanager en directie een voorstel te maken voor de splitsing van het huidige team I&A en voor beide teams een Teamleider aan te stellen.

Per gemeente wordt hiervoor 0,5 fte aangevraagd.

Wat als we het niet doen?

Als we het niet doen blijft de span of attention voor dit team, dat al onder hoge druk staat, te groot met blijvend onvoldoende zorg voor medewerkers. Inzetten op binden en boeien van medewerkers komt daarmee in het gedrang, terwijl we daar de komende jaren volop op moeten inzetten.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 68.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 136.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 68.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 136.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

In het kader van de aanstaande organisatiewijziging als gevolg van de keuze van de raden is dit onderwerp voor 2024 en 2025 als incidenteel aangemerkt.

Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Tekst voor nadere toelichting college

Voor deze taak is een functie in schaal 12 nodig voor 1 fte; de loonkosten hiervan bedragen € 118.000. De bijkomende kosten voor vaste overhead bedragen € 4.000 en de overige overhead € 14.000. Hiermee komen de totale kosten voor deze functie op € 136.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen.

Fin. effect		Status		Aard		Raakvlak	
Financieel (x € 1.000)							
2024	2025	2026	2027				
-	-	-	-				

STRUCTUREEL

I&A - Applicaties naar cloud

00.04.24

Wat willen we?

De continuïteit van applicaties garanderen, door de gebruiksvriendelijkheid en performance te verhogen en de functionaliteit uit te breiden. Dit doen we door waar mogelijk applicaties naar de cloud te brengen.

Wat stellen we voor?

Voor een drietal applicaties, nl. Belastingen, Burgerzaken en Vergunningen en Handhaving worden applicaties naar de cloud gebracht.

Wat als we het niet doen?

Deze upgrades zijn noodzakelijk aangezien het huidige platform aanzienlijke tekortkomingen en continuïteitsrisico's, op het gebied van gebruiksvriendelijkheid, performance en functionaliteit heeft. Productontwikkeling op het bestaande platform vindt verminderd plaats.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 30.000. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 60.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 30.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 60.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

Fin. effect		Status		Aard		Raakvlak	
Financieel (x € 1.000)							
2024	2025	2026	2027				
- 30	- 30	- 30	- 30				

I&A - Sociaal Intranet applicatie

00.04.25

Wat willen we?

Het lijkt wellicht een bijzondere keuze om dit onderwerp als 'noodzakelijk' te bestempelen. We hebben immers een intranet en maken gebruik van een aantal losstaande applicaties. Maar ons intranet is ruim 10 jaar oud, is statisch en wordt als onoverzichtelijk ervaren. Daarnaast voldoet het niet aan de eisen van informatieveiligheid. Een goede onderlinge communicatie, gericht op verbinden van afdelingen en collega's op een eigentijdse wijze, draagt bij aan betrokkenheid en werkplezier. Een eigentijds sociaal intranet bevordert de onderlinge interactie, kennisdeling en samenwerking binnen onze sterk gegroeide en divers gehuisveste organisatie. Zeker in een tijd waarin veel onzekerheid heerst over de organisatorische ontwikkelingen en medewerkers het risico lopen dat ze zich ontheemd gaan voelen. Dit laatste komt met regelmaat naar voren bij exitgesprekken.

Wat stellen we voor?

Voorgesteld wordt om middelen beschikbaar te stellen om een software applicatie aan te schaffen en in te richten die de functionaliteit bezit om te voorzien in de onderlinge interactie, kennisdeling en samenwerking en die de informatieveiligheid goed kan waarborgen.

Wat als we het niet doen?

Dan zullen we op de huidige manier moeten blijven werken, waarbij informatie moeilijk vindbaar is en waarbij interactie en samenwerking erg lastig blijft. Verder kan het gebruik van het huidige verouderde intranet leiden tot incidenten rondom het gebruik van data zoals datalekken en ongeoorloofd toegang tot documenten door medewerkers.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 15.000 structureel en € 20.000 incidenteel. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kosten voor deze taak bedragen € 30.000 structureel en € 40.000 incidenteel, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 15.000 structureel en € 20.000 incidenteel, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 30.000 structureel en € 40.000 incidenteel beschikbaar komt voor de uitvoering.

De incidentele kosten voor 2024 van € 20.000 classificeren wij als incidenteel. Voor incidentele lasten hanteren we de lijn, dat deze ten laste van de Algemene Reserve worden gebracht.

Fin. effect	Status	Aard	Raakvlak
Financieel (x € 1.000)			
2024	2025	2026	2027
- 15	- 15	- 15	- 15

I&A - Structureel maken thuiswerkvoorzieningen ICT

00.04.28

Wat willen we?

Er is voor gekozen om binnen het hybride werken thuiswerken mogelijk te maken in onze organisatie. Dat betekent dat de werkplekken ook thuis moeten voldoen aan de Arbo-eisen. Daartoe worden onder meer beeldschermen verstrekt. Deze werden tot nu toe betaald uit incidentele middelen of uit het budget van ICT. Dat betekent dat er geen geld beschikbaar is om de beeldschermen na een aantal jaren weer te vervangen en bovendien is er binnen het ICT-budget geen rekening gehouden met deze kosten. We willen een situatie creëren waarin er voldoende middelen beschikbaar zijn om medewerkers nu en in de toekomst te faciliteren.

Wat stellen we voor?

Voorgesteld wordt om structureel middelen beschikbaar te stellen om voldoen aan de vraag naar beeldschermen voor het thuiswerken.

Wat als we het niet doen?

Dan is er niet voldoende geld beschikbaar om medewerkers te faciliteren en voldoen we niet aan de ARBO-eisen voor (thuis-)werkplekken.

Wat mag het kosten?

De verwachting is dat er 500 medewerkers in aanmerking komen voor een thuiswerkplek. Dit betekent dat er € 125.000 benodigd is voor het beschikbaar stellen van beeldschermen, uitgaande dat een beeldscherm € 250 is. Op beeldschermen zit een afschrijvingstermijn van 5 jaar, wat betekent dat de kapitaallasten per jaar € 25.000 bedragen vanaf 2025. Dit betekent dat de kosten voor de gemeente Achtkarspelen worden geschat op € 12.500. De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd. De kapitaallasten bedragen € 25.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen. Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 12.500, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 25.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

Fin. effect	●	Status	▮	Aard	●	Raakvlak	▮
Financieel (x € 1.000)							
2024	2025	2026	2027				
-	- 13	- 13	- 13				

Publiekszaken - Piek reisdocumenten 2024 t/m 2028

00.04.35

Wat willen we?

In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Vanaf 2024 gaan de gemeenten de effecten merken van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten. De NVVB heeft in samenwerking met het ministerie van Buitenlandse zaken en Koninkrijksrelaties een nieuw rekenmodel naar buiten gebracht voor de piekjaren 2024-2029.

Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd, komen vanaf 2024 een nieuw document aanvragen. Deze piek duurt tot 2029.

Vanaf 2024 worden er dus ten opzichte van het jaar 2022 extra aanvragen verwacht. Vanaf 2028 zet de daling weer in.

Cijfers 8KTD

Jaar	2024	2025	2026	2027	2028
Extra aanvragen t.o.v. 2022	3100	5300	8200	7700	3600

Wat stellen we voor?

Om de piek op te kunnen vangen stellen we voor om 0,5 fte extra in te zetten voor Achtkarspelen.

Wat als we het niet doen?

Bij het niet inzetten van deze extra 0,5 fte, zullen de aanvragen niet tijdig afgehandeld worden, waardoor inwoners niet op tijd van een geldig reisdocument voorzien kunnen worden.

Wat mag het kosten?

De kosten voor gemeente Achtkarspelen worden geschat op €42.000

De taak wordt zowel voor Achtkarspelen als Tytsjerksteradiel binnen de WM8KTD uitgevoerd.

De kosten voor deze taak bedragen € 84.000, waarvan beide gemeenten de helft dragen.

Voor beide gemeenten betekent dit een extra bijdrage van € 42.000, waardoor binnen de WM8KTD een budget van € 84.000 beschikbaar komt voor de uitvoering.

Fin. effect	●	Status	▮	Aard	●	Raakvlak	▮
Financieel (x € 1.000)							
2024	2025	2026	2027				
- 42	- 42	- 42	- 42				

4 Voorstel aan de raad

Gelet op de in deze Kadernota geschetste ontwikkelingen stellen wij u voor om:

1. kennis te nemen van de ontwikkelingen in het beleid zoals opgenomen in deze Kadernota 2024-2027, de te verwachten financiële gevolgen uit de aangegeven ontwikkelingen voor de meerjarenbegroting en het voorlopig verwachte meerjarig financieel perspectief.

Buitenpost, 13 juli 2023

Burgemeester en wethouders van Achtkarspelen

BIJLAGE I Financiële ontwikkeling

Hieronder laten we de ontwikkelingen zien die het gevolg zijn van nieuw beleid of van ontwikkelingen in bestaand beleid. Programma-overstijgende onderwerpen worden als eerste getoond.

Onderwerp	Effect	Aard	Status	Raakvl.	2024	2025	2026	2027
Startsaldo van de Kadernota					1.943	1.654	- 684	- 3.095
Ontwikkeling Gemeentefonds					1282	1226	-240	142
Ontwikkelingen in bestaand beleid					- 2.152	- 2.022	- 3.251	- 3.327
Nieuw of gewijzigd beleid					- 123	- 175	- 175	- 175
<u>00. Bestuur en ondersteuning</u>								
00.01 Gemeentelijke co-financiering EU-Leaderprogramma 2024-2027					-	-	-	-
Totaal van dit programma					-	-	-	-
<u>00.04 Overhead</u>								
00.04.01 Managementsecretariaat					-	-	-	-
00.04.02 Teamleider I&A					-	-	-	-
00.04.03 Teamleider HRM					-	-	-	-
00.04.10 Juridische zaken - Inkoopcoördinator					-	-	-	-
00.04.11 Juridische zaken - Inkoop - flexibele schil					-	-	-	-
00.04.24 I&A - Applicaties naar cloud					- 30	- 30	- 30	- 30
00.04.25 I&A - Sociaal Intranet applicatie					- 15	- 15	- 15	- 15
00.04.28 I&A - Structureel maken thuiswerkvoorzieningen ICT					-	- 13	- 13	- 13
00.04.32 Publiekszaken - Gezichtsscanner Burgerzaken								
00.04.35 Publiekszaken - Piek reisdocumenten 2024 t/m 2028					- 42	- 42	- 42	- 42
00.04.50 HRM - Strategische ondersteuning en advisering					-	-	-	-
00.04.51 Financiën - AOIB en Senior Financieel Adviseur					-	-	-	-

00.04.52	I&A - Continuïteit en kwaliteit van informatievoorziening					-	-	-	-
Totaal van dit programma						- 87	- 100	- 100	- 100
<u>01. Veiligheid</u>									
01.01	Jurist handhaving					-	-	-	-
01.02	Jurist veiligheid					-	-	-	-
01.06	Kwaliteitsmedewerker handhaving					- 29	- 29	- 29	- 29
01.07	Horeca- evenementenbeleid					-	-	-	-
Totaal van dit programma						- 29	- 29	- 29	- 29
<u>02. Verkeer, vervoer en waterstaat</u>									
02.02	Verkeersplan fietsveiligheid					-	-	-	-
02.03	Overdracht duikers					-	- 30	- 30	- 30
02.06	Damwand haven Kootstertille					-	- 9	- 9	- 9
Totaal van dit programma						-	- 39	- 39	- 39
<u>04. Onderwijs</u>									
04.02	Gebiedsteam-zorg in de school (GIS)					-	-	-	-
Totaal van dit programma						-	-	-	-
<u>05. Sport, cultuur en recreatie</u>									
05.02	Coördinator Spitkeet (2024-2025)					-	-	-	-
05.03	Uitvoering Kultuernota Ut de kûlizen					- 7	- 7	- 7	- 7
05.04	Ekstra formaasje Frysk taalbelied					-	-	-	-
Totaal van dit programma						- 7	- 7	- 7	- 7
<u>06. Sociaal Domein</u>									

06.02	Digitaliseren fysiek archief Inkomen en Participatie					-	-	-	-
06.04	Beurtschip					-	-	-	-
06.07	Uitvoeringsplan Participatiewet - Inzet jobhunter					-	-	-	-
06.08	Gebiedsregisseur in de huisartsenpraktijk (POH Jeugd)					-	-	-	-
06.12	Coördinator Maatschappelijk Vastgoed					-	-	-	-
Totaal van dit programma						-	-	-	-
<u>07. Volksgezondheid en milieu</u>									
07.02	Formatie stikstof					-	-	-	-
Totaal van dit programma						-	-	-	-
<u>08. Vrosh</u>									
08.02	Beleid op verhuur van panden					-	-	-	-
Totaal van dit programma						-	-	-	-
Eindsaldo van de Kadernota						950	683	- 4.350	- 6.455

Toelichting definities en symbolen

Toelichting op het gebruik van icoontjes in de kadernota

Om de onderwerpen in deze kadernota in een duidelijke context te zetten, wordt gebruik gemaakt van een rubricering, te weten

- effect op het begrotingssaldo
- aard van het onderwerp
- status van het onderwerp
- raakvlak(ken) met Tytsjerksteradiel en/of Werkmaatschappij

Effect	Aard	Status	Raakvlak
vragend (nadelig) neutraal biedend (voordelig) nog onbekend	1. onontkoombaar 2. noodzakelijk 3. wenselijk	A - realisatiefase B - planfase C - verkenfase onbekend	alléén eigen DO en niet de WM (via de uitvoering) de eigen DO én de WM (via de uitvoering) beide DO's (via afstemming beleid) beide DO's én de WM (via de uitvoering)

Labeling van bedragen/ramingen in bestuurlijke notities.

Wanneer in notities sprake is van bedragen of kostenramingen die te maken hebben met voorgenomen nieuwe projecten of nieuw beleid wordt zo'n bedrag standaard voorzien van een label dat de status en de mate van onderbouwing verduidelijkt.

Voor het gebruik van de termen "PM" en "taakstellend" wordt afgesproken dat hieraan de onderstaande omschrijving wordt gekoppeld.

	status C	status B	status A
fase	verkennende fase	planfase	realisatiefase
trefwoorden	initiatief, verkenning wat, ordergrootte inspanning	uitwerking, plannen, begin progr. van eisen	uitgewerkt plan incl. overleg betrokkenen, definitief progr. van eisen
basis raming	inschatting en kengetallen	elementen en kengetallen	elementen en/of hoeveelheden en kengetallen/prijzen
afwijking in %	mogelijk 50%	mogelijk 15-50%	verwachting < 15%

Het kan ook voorkomen dat er (nog) geen bedragen kunnen worden genoemd of dat er echt nadrukkelijk sprake is van een taakstellend bedrag. Voor deze gevallen gelden onderstaande termen:

PM	• er zijn nog geen concrete plannen (we willen iets gaan doen) • het college is van plan hier tijd en energie in te gaan stoppen • instemming betekent instemmen met het uitvoeren van voorbereidend werk en verkenningen • er wordt wel verwacht dat er (t.z.t.) sprake zal zijn van effecten voor de begroting • er is nog geen sprake van besluitvorming
PM + voetnoot	In een voetnoot kan worden aangegeven of er sprake is van een bijzondere reden voor PM, bijvoorbeeld in geval van een nog onmogelijk te kwalificeren autonome/onontkoombare ontwikkeling
taakstellend	• er wordt vooraf een bedrag vastgesteld voor bepaalde activiteiten of voorzieningen/maatregelen • het bedrag is leidend en maximaal, het ambitieniveau wordt hierop aangepast

